

centrope

CENTRAL EUROPEAN REGION

Jövőkép: CENTROPE 2015

31.1.2006

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

1	Mi a jövőkép célja?	3
2	A CENTROPE 2015 víziója (Teljes áttekintés)	5
2.1	A Közép-Európa Régió a 2015-ös esztendőben	5
2.2	A CENTROPE 2006-ban	8
3	Gazdaság és innováció	10
3.1	CENTROPE 2015 – sikeresen integrált gazdasági térség a kibővített Európán belül 10	
3.2	CENTROPE 2006 – Ugrás a jövőbe	11
3.3	CENTROPE „Gazdaság és innováció“ fejlesztési perspektíva	13
3.4	CENTROPE „Gazdaság és innováció“ tennivalók.....	14
4	Munkaerőpiac és kvalifikáció	16
4.1	CENTROPE 2015 – Szakmai lehetőségek és szolidaritás a határokon keresztül 16	
4.2	CENTROPE 2006 – Több a hasonlóság, mint a különbség.....	18
4.3	CENTROPE „Munkaerőpiac és képzés“ fejlesztési perspektíva.....	19
4.4	CENTROPE „Munkaerőpiac és képzés“ tennivalók	20
5	Oktatás, tudomány és kutatás	23
5.1	CENTROPE 2015 – Közös tanulás, közös kutatás	23
5.2	CENTROPE 2006 – Azonos célok, közös perspektívák	24
5.3	CENTROPE „Oktatás, tudomány és kutatás“ fejlesztési perspektíva	25
5.4	CENTROPE „Oktatás, tudomány és kutatás“ tennivalók	27
6	Közlekedés, infrastruktúra környezetvédelem és regionális fejlesztések	29
6.1	CENTROPE 2015 – Hálózatba kapcsolat régió – vonzó találkozóhely Európában 29	
6.2	CENTROPE 2006 – A tervezőasztaltól a valóságba.....	31
6.3	CENTROPE „Közlekedés, infrastruktúra és térségfejlesztés“ fejlesztési perspektíva	32
6.4	CENTROPE „Közlekedés, infrastruktúra és térségfejlesztés“ tennivalók	34
7	Kultúra és kulturális turizmus	36
7.1	CENTROPE 2015 – Élvezet, kultúra és kreativitás	36
7.2	CENTROPE 2006 – A kultúra, mint a szomszédok felé nyíló ablak	37
7.3	CENTROPE „Kultúra és kulturális turizmus“ fejlesztési perspektíva.....	38
7.4	CENTROPE „kultúra és kulturális turizmus“ tennivalók	39
8	Kommunikáció és kooperáció	42
8.1	CENTROPE 2015 – Hol is volt itt korábban a határ?	42
8.2	CENTROPE 2006 –Kézzelfogható közelségben a jövő.....	43
8.3	CENTROPE „Kommunikáció és kooperáció“ fejlesztési perspektíva	44
8.4	CENTROPE „Kommunikáció és kooperáció“ tennivalók.....	46

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

1 Mi a jövőkép célja?

2003 szeptemberében a Csehországot, Szlovákiát, Magyarországot és Ausztriát magában foglaló térség 14 városának ill. régiójának tartományi kormányfői, megyei vezetői és polgármesterei Kittsee-i konferenciájukon elhatározták, hogy elősegítik a Közép-Európa Régió CENTROPE fejlesztését.

A politika, a közigazgatás, a gazdaság, a kutatás, a kultúra, a turizmus, a munkaerőpiac és a média területén dolgozó szakértők sokasága dolgozott az összes rész-régióban több mint két éven keresztül az erős és sokrétű CENTROPE régió létrehozásának lehetőségei és feltételei elemzésén. Több mint 200 szakértő segítette tudásával és elképzeléseivel a fejlesztési folyamatot, viták során jutottak el a kidolgozott közös perspektívákig. Ennek köszönhetően a közös jövőbeli munkához seregnyi elemzés és stratégiai tanács áll rendelkezésére, többek között a „CENTROPE fejlődési távlatok” a gazdaság és a technológia, a munkaerőpiac, a turizmus, a képzés és kutatás, a kultúra, a kommunikáció területén, valamint a jövőbeni többoldalú együttműködés szerkezetét illetően, de készült munka az összes tag által elfogadott, területi bontású regionális fejlődési vízióról „CENTROPE regionális fejlődési távlatok” néven.

Azok számára, akik nem vehettek részt folyamatosan ebben az eljárásban, és különösen azok számára, akik nem sokat tudnak a CENTROPE kezdeményezéséről, és nem utolsósorban azok számára, akik már maguk is érintettek az ügyben, komoly segítséget jelenthet, ha nyomon követhetővé tesszük az eddigi fejlesztési folyamatot, és kompakt formában közvetítjük, hogy hol is tart jelenleg a CENTROPE, és mi mindent szándékozik elérni a jövőben.

A CENTROPE 2015 jövőkép a projekt alakulását bemutató olyan köztes eredmény, amelyet az elmúlt két év során sikerült elérnünk, és amely egyszersmind az elkövetkező évek közös munkájának elmélyítésével kapcsolatos viták alapját is képezheti.

A 2015-ös esztendőre való kitekintés lehetőséget nyújt a pragmatikus mindennapi politikán túlmenő követelményekkel kapcsolatos mérlegelésre. Ugyanakkor a 2015-ös év stratégiai szemszögből nézve már nem is számít olyan távolinak, úgyszólván a megfogalmazott elképzelések nagyfokú plauzibilitást tükröznek.

A különféle témakörökkel kapcsolatos összes fejezet a négy országot érintő régió 2015-ös, tíz év közös fejlesztőmunka után várható viszonyainak ismertetésével kezdődik. Mintegy „időgéppel” megtekinthetjük, milyen értékeket teremtett a

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

kooperáció. A mindenkori következő szakasz a fejlesztés jelenlegi, 2005/2006-os állását mutatja be, és specifikus körülményeket és szituációkat dolgoz ki a négy országot érintő régióra nézve, amelyek bemutatják a problémákat, kihívásokat, eltéréseket, esélyeket és a kooperáció révén eddig elért sikereket. A jövőképet a mai helyzetre vetítve a „Fejlesztési perspektívák” és a „Tennivalók” fejezetekben olyan alapvető stratégiai irányzatokat és kiemelt cselekvési opciókat vezetünk le, amelyek nagymértékben hozzájárulhatnak a Közép-Európa Régió sikeréhez.

A CENTROPE 2015 jövőképpel természetesen még nem teljes a kép. A CENTROPE-pal kapcsolatos munkánk az interregionális projekt időbeli és anyagi keretfeltételei miatt néhány központi témakörre összpontosított, ráadásul változó intenzitással, mivel egy négynyelvű régióban, különböző érdekek, kapacitások és kooperációs tapasztalatok közepette az egymásra találás és a közös tapasztalatszerzés szakaszában is közös ötletekre van szükség. Ez azt jelenti, hogy a jövőkép helyenként hézagos, nem érinti a közös CENTROPE élettérben és gazdasági térségben felmerülő összes politikai, társadalmi és gazdasági témakört, és nem is azonos intenzitással foglalkozik azokkal.

A CENTROPE 2015 jövőkép pillanatfelvétélként nyújt tájékoztatást az eddigi felismerésekről és perspektíva-elképzelésekről, ösztönzőleg hat, reflexiókat vált ki, új kölcsönhatásokat tesz lehetővé, és alkalmat biztosít a CENTROPE kreatív és produktív továbbfejlesztésére, az „Együtt nőve növünk össze” vezérelv szellemében.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

2 CENTROPE 2015. Vízióból valóság

2.1 A Közép-Európa Régió a 2015-ös esztendőben

2015 áprilisa. A Közép-Európa Régió tagállamainak tartományi kormányfői, megyei vezetői és polgármesterei megtartják ez évi gyűlésüket, hogy tanácskozzanak, és döntést hozzanak a következő két év CENTROPE munkaprogramját illetően. A közgyűlésen részt vesznek a régió kulcsfontosságú vállalatainak és egyetemeinek prominens képviselői is, akik társult CENTROPE-partnerként aktívan részt vesznek a teljes Közép-Európa Régió fejlesztésében. Gazdasági, tudományos vagy társadalmi tevékenységük keretében elkötelezetten támogatják a teljes régió fejlesztésére irányuló politikai elképzeléseket és intézkedéseket.

A Közép-Európa Régióban élő és dolgozó mintegy hat és fél millió ember ehhez az Európa szívében található gazdasági térséghez és élettérhez tartozónak tartja magát, és egyre inkább érzi, mennyi minden köti a többiekhez, és mennyi előnye származhat ebből. Az elmúlt évtized nagy változásokat hozott, amely még szorosabb összetartást eredményezett a négy országot érintő térségben: a CENTROPE régió polgárai közös valutát használnak, ellenőrzés nélkül kelnek át a határokon, és már az utolsó átmeneti időszakok is régen lezárultak a munkaerő-piacon és a szolgáltatási ágazaton belül. Ennek ellenére csehek, szlovákok, osztrákok és magyarok maradtak, öntudatosan használják mindenkor kulturális és nyelvi hátterüket, ezzel kombinálva azokat az előnyöket, amelyeket a Közép-Európa Régió nyújt nekik élettérként, valamint gazdasági és kulturális térségként.

Ezek az emberek büszkék arra, hogy néhány év alatt leküzdhetetlennek látszó akadályokat hártottak el erőteljesen kifejezésre juttatott közösségi akaratok révén. Hiszen ezt a területet évtizedeken keresztül megosztotta a vasfüggöny, mégis sikerült aktív módon kihasználni főként az EU-bővítés óta eltelt időszakot az egyesülés elősegítésére. A Közép-Európa Régió ma olyan modellnek számít, amely sikeresen szemlélteti az európai integrációt a „régí” és az „új” EU-tagállamok határainak találkozásánál.

Nagyban hozzájárult a sikerhez például az, hogy a kultúra, a szabadidő és a turizmus területén összehangolt kezdeményezések hatására dinamikus fejlődésnek indult a belföldi turizmus a CENTROPE térségben. A közösen eltöltött szabadidő és a közösen megélt kulturális élmények szinte mellékesen végbement ismeretszerzést eredményeztek, a kölcsönös megismerés pedig kölcsönös tiszteletet, megértést idézett elő, és érdeklődést ébresztett.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

Az iskolák és egyetemek kooperatív képzési és továbbképzési kínálatának intenzív fejlesztése is jelentős mértékben erősítette az összetartás kialakulását a régióban. A közösen kifejlesztett és támogatott iskolai és egyetemi diákcsera-programok éppúgy mindennaposnak számítottak a határokon átívelő képzési- és innovációs rendszeren belül, mint a nagyszabású CENTROPE kutatási projektek. Az egyetemi és a gazdasági jellegű kutatási létesítmények egyedülálló, nagymértékben specializált, ám ugyanakkor több szakirányt felölelő információs hálózatot képez, amely lényegesen megkönnyítette a CENTROPE térség tudományos központként való nemzetközi pozicionálását.

A Közép-Európa Régióban jellemző többnyelvűség, amelyet a fiatalabbak esetében folyékony angolnyelvtudás egészít ki, a CENTROPE-beli oktatási, tudományos és kutatási létesítményeinek friss diplomásait Európa-szerte keresett szakértőkké teszi. Közép-Európa Régióbeli kötődésük emellett fontos közvetítői szerep betöltésére is alkalmassá teszi őket a távolabbi kelet- és dél-európai térségben működő európai vállalatok és egyetemek felé.

A CENTROPE régió időközben még szorosabbá vált, igen dinamikus vállalati együttműködése ösztönző tényezőnek bizonyult, amely nagymértékben hozzájárul a térség összeolvadásához és „közös növekedéséhez.” A nagy számban rendelkezésre álló, jól képzett munkaerő révén a Közép-Európa Régió attraktív európai gazdasági és kutatási központtá vált az innovatív növekedési ágazatok számára, az élenk gazdasági élet pedig a kiélezett nemzetközi verseny dacára is prosperitást és szociális biztonságot garantál az itt élőknek.

Lényeges mozzanat, milyen kedvező fogadtatásra talált a hosszú távú növekedés stratégiája a regionális és a nemzetközi vállalatok körében, amelyek intelligens értékteremtési folyamatok és termékek révén aktívan óvják a Közép-Európa Régió kimagasló környezeti minőségét. A CENTROPE egyre inkább dinamikus „bioszféra-növekedési régió” számíthat, ahol a gazdasági prosperitás a régió értékes természeti öröksége iránti fokozott tisztelettel párosul. A természetes erőforrások biztosítása és a régió természetvédelmi területeivel, bioszféra-tartalékaival és megművelt területeivel való felelősségteljes bánásmód olyan feladatok, amelyeknek a testvérrégiók és -városok a közös természeti környezet figyelembevételével, szinte magától értetődő természetességgel tesznek eleget.

A jól átgondolt telephelyválasztás, a kiérlelt mobilitási logisztika és az innovatív termékek révén a vállalatok nagymértékben hozzájárulnak a kisebb-nagyobb, részben érintetlen természetes területek védelméhez. Ennek során a városok és a régiók közötti, a térség- és településfejlesztés kérdéseivel kapcsolatosan folytatott

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

professzionális együttműködésre támaszkodnak, miáltal elsőrangú információkhoz jutnak a régió egészét illetően. Az ezáltal biztosított magas életminőség a Közép-Európa Régió egyik meghatározó jellegzetességé vált, és további előnyt jelent egy vállalat telephelyének megválasztásakor.

A régiókon átívelő gazdasági teljesítőképesség és versenyképesség dinamikusabbá tételéhez, valamint a térségben élők mobilitásának javításához az infrastruktúra területén indított, kulcsfontosságú projektek jelentős mértékben hozzájárultak. Az integrált közlekedési és mobilitási megoldásoknak köszönhetően az összeköttetés az összes területen (vasúti, közúti, légi illetve vízi közlekedés) egyforma mértékben javult mind a Közép-Európa Régió nemzetközi elérhetősége, mind a belső összeköttetések esetén, ami az európai központi tengelyek korszerű és nagy teljesítőképességű találkozási pontjává tette a CENTROPE térséget.

Az elmúlt évek sikerei nem utolsósorban arra vezethetők vissza, hogy sikerült szoros és elkötelezett kooperációt kialakítani a négy országot érintő régió közintézményei között, amelyek intenzíven ösztönzik a térség integrált, Európa-szerte elismert nagytérséggé való összekovácsolását. Az eltérő jogszabályok és eljárási módok ellenére szinte zökkenőmentesen működik az együttműködés olyan fontos kérdésekben, mint például a munkaerőpiac, a kutatás és fejlesztés, az infrastruktúra, a turizmus stb.

A siker egyik titka alighanem abban rejlik, hogy olyan rugalmas modellt választottunk az együttműködésre, amely egyszerű, de hatékony módon ötvözi az önállóságot, a versenyt és a kooperációt, és elősegíti az egymással szembeni kölcsönös megbecsülésen alapuló bánásmód kialakulását. Az együttműködés lényegében a négy rész-régióban zajló, decentralizált kooperáció-menedzsment keretében működik. Ezt egészíti ki egy azokat hálózatba összefogó, multilaterális össz-menedzsment, amely stratégiai szinten koordinálja az egyéni- és a közös érdekek egyeztetését.

A CENTROPE politikai szinten néhány év alatt olyan platformmá vált, amelyet az érintett államok tartományi kormányfői, megyei vezetői és polgármesterei politikai elképzeléseik és pozícióik egyeztetésére használnak. A különböző témakörökön belül – különösen az infrastruktúra és a regionális fejlesztések területén – rögzítik közös „közép-európai” álláspontjaikat. A régiók és a városok összehangolt fellépése nagy jelentőséget biztosít állásfoglalásuknak mind nemzeti, mind európai szinten.

A CENTROPE kooperációs menedzsment által a kommunikáció és a tájékoztatás területén indított kezdeményezéseket és akciókat időközben felkarolták a Közép-Európa Térségben működő médiumok, amelyek azóta szintén elkötelezett

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

tevékenységet folytatnak ebben az ügyben. Ez jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a teljes térség népessége és döntéshozói egyaránt jól informáltak, miáltal a CENTROPE eszméjével való azonosulás egyre szélesebb körben terjed.

A határokon átívelő kulturális kezdeményezések, mint például a néhány éve rendszeresen megrendezésre kerülő CENTROPE elektronikus zenei fesztivál éppúgy hozzájárultak e közös öntudat kialakulásához, mint az egyes részrégiók „térbeli” közeledése: a régió lakossága például nagyra értékeli, hogy a tömegközlekedési szövetségek közös internetes portálján tájékozódhatnak a CENTROPE városai és települései közötti leggyorsabb közlekedési kapcsolatokról.

Mindent egybevéve: a Közép-Európa Régió együttműködésének legszembevetőbb jellegzetessége az, hogy jól és dinamikusan működik, anélkül, hogy ehhez egységes politikai rendszerre vagy új területi irányításra volna szükség. A CENTROPE térségen belüli kooperáció ereje a közösség érdekében felhasznált sokszínűségben rejlik.

2.2 A CENTROPE 2006-ban

2006 márciusa. A következő szervezési etap kezdetén megtartott konferenciánkon megállapítjuk, hogy a CENTROPE jövőképe igen ambíciózus, megvalósítása azonban igenis lehetséges, ha elkötelezetten és következetesen kihasználjuk az adódó lehetőségeket és a rendelkezésünkre álló erőforrásokat. Sok minden függ attól, hogy helyesen megválasztott stratégiákkal indítsunk hosszú távú kezdeményezéseket, és ennek érdekében központi jelentőségű feladatok és projektek megvalósításához lássunk hozzá. A közeli jövő legnagyobb kihívása azonban az, hogy megnyerjük a lakosságot a Közép-Európa Régió jövőképe, és fellelkesítsük őket e közös eszme iránt.

A Közép-Európa Régió időközben az együttműködés hosszabb időszakára tekinthet vissza. Számos új kapcsolat alakult ki és számos új projekt indult be, fontos rész-sikereket tudtunk elérni a hosszú távú együttműködés reményében. A négy országot érintő régió mindennapjaiban az „összenövés” már az élet számtalan területén megélt realitásnak számít, többek között a térségen belüli turizmusban, a vállalati együttműködésben vagy a kulturális kölcsönhatásokban. Sokak számára határok nélküli élet vette át a határok menti élet helyét.

Az elmúlt két év folyamán kiderült, hogy a Közép-Európa Régióban rejlő potenciálok csak akkor használhatók ki mindenki javára, ha az egyes pontokon túlmenően egy olyan, vízióktól sem mentes, átfogó projektet valósítunk meg, amelyet közösen

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

alakítunk és fejlesztünk. Ha közösen kialakított cselekvési lehetőségnek tekintjük a CENTROPE-ot, akkor nem csupán a Közép-Európa Régió erősségei és különlegességei válnak egyértelművé, hanem olyan újdonságokat eredményező szinergia-hatások is fellépnek, amelyekkel kapcsolatosan ma még csak sejtéseink lehetnek.

Az összes rész-régió speciális jellegzetességekkel bír, amelyek összességükben a Közép-Európa Régió sokszínűségét és egyszersmind erejét adják. Az egyes jellemzők együtt egyedülálló esélyt kínálnak arra, hogy különleges státuszt teremtsünk a CENTROPE-nak az európai nagytérségek körében. Ebből az következik, hogy egységes egészként kell gondolkodnunk, terveznünk és cselekednünk a Közép-Európa Régió jövőjét illetően.

A „CENTROPE 2015 jövőképpel” olyan határokon átívelő régió képét vázoljuk fel, amely a fiatalabb generáció iránti elkötelezettségből szembenéz azzal a kihívással, hogy olyan dinamikus, a világra nyitott és toleráns léttérré és gazdasági térséggé fejlessze a Közép-Európa Régiót, amelyben a „rég” és az „új” EU-tagállamok találkozásánál öntudatosan és sikeresen mehet végbe az európai integráció.

Hogy miként is lássunk hozzá az előttünk álló igen jelentős kihívások leküzdésének, amikor az összes tevékenységi terület – legyen az a munkaerőpiac, az infrastruktúra, a kutatás vagy a fejlesztés – részleteiben igen specifikus stratégiákat és intézkedéseket igényel? Az alábbi fejezetekben pontosabban is ismertetjük a „CENTROPE 2015 jövőkép” egyes tevékenységi területeit.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

3 Gazdaság és innováció

3.1 CENTROPE 2015 – sikeresen integrált gazdasági térség a kibővített Európán belül

A CENTROPE térségben működő vállalatok egy sor innovációs területen – biotechnológia, környezetvédelem, informatika, Creative Industries – dolgoznak ki és fejlesztenek piacképes állapotúra kiváló minőségű, versenyképes termékeket. A teljes térség az európai átlagot meghaladó növekedési rátákat könyvelhet el, valamint olyan bevételi és termelékenységi többletet, amely egyre inkább kiegyenlíti a régióban eredetileg tapasztalt különbségeket. A kutatás és fejlesztés területén célzottan, határokon átívelően eszközölt beruházásoknak köszönhetően a térség szaktudáson alapuló high-tech-bázissá nőtte ki magát.

Gyorsan növekvő, szaktudáson alapuló High-Tech-bázis

A CENTROPE-on belül pár éven belül integrált belső piac alakult ki, amely jól példázza, miként használhatók ki minden érintett számára előnyös módon a telephely nyújtotta különféle előnyök kis területen. Az ipari termelés számos ágazatában – mindenekelőtt a világ egyik legnagyobb gépjárműipari clusterében – sikerült leszorítani a költségeket egyes nemzetközi viszonylatban is vezető vállalatok és a kis- és közepes méretű vállalatok versenyképes szektorának szoros, határokon átívelő hálózata révén. Európában egyenesen az EU-bővítés sikertörténetének tekintik a CENTROPE-ot.

Erős kis- és közepes vállalatok és nemzetközi konszernek

A CENTROPE a szíve annak az új európai gazdasági térségnek, amely a Balti-tengertől az Adria felső részéig terjed. A CENTROPE minden tekintetben központi funkciót tölt be ezen a térségen belül: a kelet- és dél-európai piacok meghódítására törekvő regionális kirendeltségek legfontosabb telephelye, olyan csomópont, amely versenyképes termékeket és szolgáltatásokat bocsát a globális piacok rendelkezésére, és ahonnan – az Európai Unió szívéből – gyorsan elérhetők a kontinens keleti részének feltörekvő országai és piacai.

Csomópont Európa szívében

A nemzetközi konszernek és a belföldi vállalatok nem csupán az Európai Unió régi és új piacaival hosszú idő alatt kialakult, hagyományos összeköttetéseket értékelik nagyra, hanem az első osztályú, „kényelmes” telephely-minőséget is, amely munkatársaik rendelkezésére áll: magas

Vonzó gazdasági térség magas életszínvonal

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

életszínvonal, széles kulturális paletta, természetes állapotukban fennmaradt pihenőhelyek és nagyfokú biztonság jellemzi ezt a vonzó, határokon átívelő gazdasági térséget és életteret.

A négy országot érintő régió létesítményei megkönnyítik és szervezettebbé teszik az egyre szorosabb gazdasági integrációt és a teljes régióra kiterjedő gazdálkodás utolsó akadályainak lebontását. A nemzetközileg összehangolt telephely-marketing eredményeképp a CENTROPE világszerte Közép-Európa integrált, csúcsmínőségű gazdasági térségének számít.

A CENTROPE támogatja a gazdaságot, és élénkíti a telephely-marketinget

3.2 CENTROPE 2006 – Ugrás a jövőbe

Már a kilencvenes évek kezdetén létrejött az a számos területen határokon átívelő módon hálózatba kapcsolódott gazdasági térség, amelyben a vállalatok a szomszédos országokban próbálnak piacot szerezni, működnek együtt más vállalatokkal vagy választanak előnyösebb telephelyet, hogy világviszonylatban is versenyképes termékeket tudjanak gyártani. A régióban fellelhető Know-how-t a gazdaság nemzetközi szereplői is aktívan használják, hogy új közép-, kelet- vagy dél-európai piacokon vethessék meg a lábukat.

Egyre intenzívebb gazdasági együttműködés

A 2004-es EU-bővítés messzemenően kialakult belső piacot hozott létre, amelyen belül a munkát egymással megosztó termelési láncok és kooperációs hálózatok bontakozhattak ki. Mindenekelőtt a kis- és közepes méretű vállalatok profitálhatnak a kibővült, régióon túli fogyasztási és beszállítói piacok nyújtotta előnyökből. A nemzetközi törekvéseket egyes vállalatok már ma is aktívan támogatják magán- és közintézményeken keresztül, információ-szolgáltatás, tanácsadás és számos határokon átívelő kezdeményezés keretében.

Az EU-bővítés a fokozott munkamegosztás katalizátora

Az összes társult régió közös vonása a magas képzési színvonal, a nagy szakember-potenciál, az ipari- illetve szolgáltatási szektoron belüli széles ágazati paletta valamint az elsősorban kis- és közepes méretű vállalatokból álló vállalati struktúra. A legtöbb társult régióban részint hagyományos iparágak, részint innovatív, magasan kvalifikált ágazatok jelentik a regionális gazdaság motorját. Különösen a CENTROPE régió nagyvárosai váltak elsőrangú szolgáltatási központokká, amelyek jól kiépített kommunikációs és transzport-infrastruktúrájuk segítségével a világ

Egészséges, diverzifikált vállalati és gazdasági struktúra

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

minden részén értékesíteni tudják kínálatukat. A tartósan magas növekedési ráták mindenekelőtt az új tagállamokban fekvő részrégiókban tapasztalhatók. A Közép-Európa Régióknak igen jó esélye van arra, hogy csúcstechnológus gazdasági térséggé fejlődjenek, amely egyenrangú Európa vezető régióival.

E kedvező kiinduló helyzet mindazonáltal jelentős fejlesztési igényekkel társul, hogy valóra válthassuk az európai mintarégió vízióját: a szabad áru-, tőke- és szolgáltatás-áramlás egyelőre még akadályokba ütközik, még nem vált magától értetődővé a vállalkozók számára. Olyan „mindennapos határátlépési problémák” nehezítik meg vagy akár lehetetlenné teszik a vállalatok határokon átvélt tevékenységét, mint például a szomszédos piacokkal vagy hatósági előírásokkal kapcsolatos hiányos információk vagy nem kielégítő határátlépési infrastruktúrák. A térségen belül a telephelyek közti verseny alapját a különböző adottságok, mint például az adórendszer és a bérszínvonal képezik. A központi térségeken kívül eső periférikus területek bevonása a fejlesztési folyamatba még nem rendeződött optimális módon. Még számos területen fennáll a jól képzett munkaerő és a kapcsolódó kutatási és fejlesztési tevékenységek elvándorlásának veszélye. A CENTROPE egységes eszközként áll azon kihívás előtt, hogy megvédje a munkahelyeket a termelés jóval alacsonyabb bérköltségű országokba való áthelyezésének globális trendje ellen.

A régió belüli piacok potenciáljainak nem megfelelő kihasználása

Fontos infrastrukturális létesítményeket, elsősorban határokon átmenő vasúti és közúti összeköttetéseket kell még sokkal jobban kiépíteni, hogy meg tudjanak felelni egy működő belső piac követelményeinek. A gazdasági életben domináns szerepet betöltő kis- és közepes méretű vállalatok gyakran nem rendelkeznek megfelelő belső erőforrásokkal vagy know-how-val ahhoz, hogy határokon átvélt együttműködésekben vegyenek részt. A közös telephely-marketing még kialakítás alatt van, ahogy gyermekcipőben járnak még azok a lehetőségek is, amelyek révén egymással egyeztetett fejlesztési stratégiákat alakíthatnánk ki a régió egészére nézve.

Az előttünk álló kihívások: az infrastruktúra kiépítése, kooperációs know-how és telephely-marketing

Európa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

3.3 CENTROPE „Gazdaság és innováció“ fejlesztési perspektíva

Jelenleg még egy sor formai, informális és gyakorlati akadály áll a határokon átívelő napi üzletmenet útjában. Egy teljesen működőképes belső piac megteremtéséhez a megszorítás nélküli és intenzív gazdasági kapcsolatok ezen utolsó korlátait is gyorsan meg kell szüntetnünk, a különböző ágazatok keretfeltételeinek figyelembevételével. A Közép-Európa Régió integrált piacaik épp a kis- és közepes méretű vállalatok számára kínálnak óriási esélyt, mert így felülemelkedhetnek hagyományos, helyi piaci kötődéseiken, és hozzáférhetnek a CENTROPE keretében csatolt regionális és nemzeti piacokhoz. Ebben a tekintetben kulcsfontosságú intézkedésnek számít a nyelvismeret és az interkulturális know-how fejlesztése, valamint a munkavállalók számára a határokon átívelő, megkönnyített mobilitás lehetővé tétele. A Közép-Európa Régióval kapcsolatos tevékenység végül segít abban, hogy a határokon átívelő gazdasági integráció magától értetődővé váljon a részrégiókban működő cégek vállalati kultúrájában.

A régió belüli piacok fejlesztése

A CENTROPE ösztönzőleg hathat az összes rész-regió vállalatának innovációs képességére is. A regionális együttműködések keretében kezdeményezett intézkedések egyfelől kutatóintézeteket ösztönözhetnek piacépes ötletek megvalósítására, másfelől gazdasági társaságokat készíthetnek arra, hogy innovatív vállalati politikát kövessenek. A Know-how-transzfer és a munkamegosztással történő technológia-fejlesztés innovatív és technológia-központú üzletágak megjelenését és megerősödését is elősegíti. Több más régióban működő partner egymással összefogva olyan közös projektekben egyesítheti telephely-potenciálját és technológiai know-how-ját, amelyeket egyedül képtelen volna megvalósítani. A támogatási összegek lehető leghatékonyabb felhasználása érdekében a piaci fejleményekkel összhangban kell meghozni a technológiai súlypontokkal kapcsolatos stratégiai döntéseket. Ez megköveteli a már folyamatban lévő kutatási tevékenységek átfogó ismeretét, valamint az összes régióban rendelkezésre álló kompetenciaterület pontos analízisét. Ezt végiggondolva kerülhet sor a közös pozícionálásra.

Innovációt ösztönző keretfeltételek

A Közép-Európa Régió vonzó telephely-körülményekkel várja a befektetőket. A kooperáció megalapozza az intenzív nemzetközi külkereskedelmet, a régió belülről pedig új öntudatot ébreszt a térség jelentőségét illetően. A vállalatok betelepülésének alapja lehet egyrészt

Beruházás-ösztönzés és telephelymarketing

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

a rendelkezésre álló gazdasági potenciál, másrészt az ilyen jellegű betelepülések támogatások, infrastrukturális intézkedések vagy adókedvezmények formájában történő ösztönzése. Bár a rész régiók jelenleg működő vállalat-betelepítési ügynökségei esetében alapvetően versenytársokról és befektetőkről van szó, már vannak pozitív példák is, amelyeknek köre hamarosan bővülni fog. További intézkedésekre van szükség annak érdekében is, hogy felhívjuk a potenciális befektetők figyelmét a CENTROPE régióra, és megfelelő ösztönző eszközökkel rábírjuk őket befektetői döntéseik meghozatalára.

3.4 CENTROPE „Gazdaság és innováció“ tennivalók

- **Telephelymarketing és nemzetközi marketing**
A részregionális vállalat-betelepítő ügynökségek platform keretében folytatott szoros együttműködése a CENTROPE gazdasági szintéért való közös marketinget és lobbizást, valamint országos és EU-szintű lobbizást tesz lehetővé. A CENTROPE egyes részregióni speciális adottságainak figyelembevételével olyan gazdasági ágazatok definiálhatók, amelyek előnyt élveznek a Közép-Európa Régióba való betelepülés során.
- **CENTROPE információs, elemző és szolgáltatási ajánlat**
A meglévő intézményekre és kezdeményezésekre építve CENTROPE információs- és szolgáltató ajánlatot kell létrehozni a Közép-Európa Régióban található vállalkozók régióspecifikus tájékoztatása (piaci szereplők, ország- és ágazati profilok, támogatási feltételek) céljából. A vállalkozói mindennapok bemutatása megkönnyíti a vállalkozók számára az új piacra való belépést. A szolgáltatási ajánlathoz tartozik még a problémás helyzetek elemzése (integrációs monitoring, a bürokráciamentes áru- és szolgáltatás-áramlás megteremtése érdekében), a meglévő vállalati hálózatok régió túl tevékenységekre való felhasználása, valamint a vállalatok közötti együttműködések célzott támogatása. A határokon átívelő együttműködést tovább erősíti a munkatársak nyelvi és interkulturális készségeinek fejlesztése is.
- **CENTROPE gazdasági integrációs fórum**
Multilaterális grémium, amely a támogatási területek kulcsfontosságú szereplőiből – pl. kereskedelmi és iparkamarák, gazdasági ügynökségek, a régiók gazdasági szakmai szervezetei stb. – áll, és folyamatos eszmecserét folytat a tökéletesítési potenciálokról és az innovatív támogatási intézkedésekről.
- **CENTROPE Products – közös identitás kialakítása a közös értékesítés és minőségi szabványok révén**
A CENTROPE régióval kapcsolatos aktív propaganda hivatott erősíteni a gazdálkodó szervezetek öntudatát és integrációját. A CENTROPE márkát arra kívánjuk használni, hogy közös marketingkonceptió keretében, megfelelő minőségi szabványok betartásával értékesítsük az egyes rész-regiónok jellegzetes termékeit.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

- **Kis- és közepes méretű vállalatok kooperatív finanszírozási eszközei**

A CENTROPE régió egyes rész-régióiban számos eszköz hivatott megkönnyíteni a vállalatok hozzáférését a kockázati tőkéhez, és egyre nagyobb az igény ezeknek a határokon átívelő összehangolása és a specifikus határokon átívelő finanszírozási eszközök iránt. A kis- és közepes méretű vállalatok finanszírozási eszközei a tervek szerint célzott információs és tanácsadási program keretében kerülnek bevezetésre az alternatív finanszírozási formák mellett.

- **Technológiaorientált üzletágak és innovációs központok közötti hálózatok támogatása**

A technológiaorientált üzletágak kimagasló minőségű infrastruktúrát és megfelelő szolgáltatási kínálatot igényelnek. A régióban működő technológiai központok és ipari parkok megfelelő kínálatot nyújtanak a technológiaorientált üzletágak megtelepedése szempontjából. A források optimalizálása érdekében érdemes ösztönözni a kooperációt és a tapasztalatcserét, együttműködni üzemeltetés és finanszírozás esetében, valamint egyenlő szintre hozni a szabványokat felszereltségi fok és szolgáltatási paletta tekintetében. Ide tartozik a gazdasági szempontból releváns technológiai szolgáltatók, egyes technológia-közeli létesítmények, valamint azok szolgáltatási és fő tevékenységi területeinek meghatározása. Az ilyen jellegű elemzési tevékenységek egészítik ki a vállalatok CENTROPE-on belüli know-how- és technológia-szükségleteivel kapcsolatos felméréseket.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

4 Munkaerőpiac és kvalifikáció

4.1 CENTROPE 2015 – Szakmai lehetőségek és szolidaritás a határokon keresztül

Egy határokon átívelő, közös munkaerőpiac egészítette ki a CENTROPE belső piacát. Az átmeneti szabályozások lejárta óta biztosítva van a munkavállalók szabad áramlása, így a Közép-Európa Régió polgárai bármelyik szomszédos országban gond nélkül munkát vállalhatnak. A CENTROPE vonzó azon munkavállalók számára, akik minőségi, jövőképpel rendelkező és innovatív vállalati közegben korrekten megfizetett munkahelyet keresnek. A CENTROPE partner-régiók kölcsönös egyetértésben irányítják és alakítják a nyitott munkaerőpiacot, és közös álláspontot alakítottak ki a szükséges fejlesztéseket és a kihívásokat illetően.

Nyitott munkaerőpiac

Az együttműködés szorosan összefonódik a CENTROPE növekedési és innovációs stratégiáival. A sikeres innovációs politikának és a kutatás és fejlesztés intenzívebbé válásának köszönhetően a CENTROPE-ban több új munkahelyet teremtettek, mint amennyit az üzemek elköltözésével veszítettek. A nettó mérleg alakulására jelentős hatást gyakorolt, hogy az autógyártás és biotechnológia vezető üzei itt maradtak és növekedésnek indultak. A munkahelyek számának növekedésében a kulturális és turisztikai ágazatok, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások is közrejátszottak. A kis- és középvállalkozások a térség fontos és stabil munkaadói.

Egyeztetés a növekedési és innovációs stratégiákkal

A CENTROPE a munkavállalók és a munkaadók igényeinek megfelelő, határokon átívelő munkaerő-közvetítést tesz lehetővé, valamint közreműködik a szűk keresztmetszetet jelentő foglalkozási ágak elismerésének összehangolásában, illetve a dinamikusan fejlődő gazdaság végzettségi követelményeit szem előtt tartva együttműködik a továbbképzési intézményekkel. A képzési és továbbképzési intézkedések különösen azokon a területeken kerülnek összehangolásra a vállalatok igényeivel, amelyek a CENTROPE nemzetközi viszonylatban is vezető és innovatív termelési térségnek számít. A tanúsítványok és bizonyítványok kölcsönös elismerése zökkenőmentesen működik; a munkáltatók pontosan tudják, hogy mit várhatnak a szomszédos régiókban kiképzett munkatársaiktól.

Közvetítés és képesítés

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A szociális partnerek fokozottabb, határokon átívelő együttműködése hozzájárult ahhoz, hogy kialakult és kibővült egy CENTROPE szintű szociális párbeszéd. A szociális partnerek a számtalan konzultáció és tárgyalás során közös szabványokat dolgoztak ki, és álláspontokat fogalmaztak meg a közös munkaerőpiaci és szociálpolitikai témákkal kapcsolatban. Az aktív munkaerőpiaci politika esetében is fontos szerephez jutnak. Ezek a tevékenységek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a gazdasági virágzás mellett a szociális kohézió is nagy fontossággal bír. A munkaerőpiachoz való hozzáférést, valamint az idősek, fogyatékosok, etnikai kisebbségek és más – társadalmi kirekesztéssel fenyegetett - csoportok integrációját közös, határokon átívelően rendelkezésekkel segítik. A munkaügyi hivatalok összehangolt együttműködése biztosítja a jogszabályi keretfeltételek betartását a munkáltatók és a szabadfoglalkozásúak részéről.

Kooperáció a szociális biztonság érdekében

Az átmeneti időszakot sikerült intenzíven kihasználni annak érdekében, hogy a lehető legjobban felkészüljünk a munkaerő teljesen szabad áramlására. A kelet-ausztriai munkaerőpiac óvatos, több lépésben történő megnyitása révén az érzékenyebb ágazatokban is sikerült elkerülni a kizsárolási stratégiákat és a munkabér-harcot. A folyamatosan egyeztetett bilaterális kezdeményezések nagyban hozzájárultak, hogy elő tudjuk készíteni a munkaerőpiacot a nyitásra, és hogy a gazdaságban elejét tudjuk venni a személyzeti problémáknak, valamint hogy lendületet adjunk az egymással határos régiók fejlődésének. Az átmeneti időszakot kihasználtuk arra is, hogy megszilárdítsuk az együttműködési struktúrákat a munkaerőpiacokon, és közös ismereti és információs adatbázist építsünk fel. A lépésenkénti nyitásból nem csak a cseh, szlovák és magyar munkaerő, valamint a több CENTROPE régióban letelepedett üzemek profitáltak, hanem az osztrák álláskeresők is. Sok osztrák számára kínálnak állásokat a szomszédos országok, főleg az autógyártás és a vállalati szolgáltatások területén.

Az átmeneti időszakok konstruktív kihasználása

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

4.2 CENTROPE 2006 – Több a hasonlóság, mint a különbség

A CENTROPE partner-régióinak munkaerő-piacait néhány igen jelentős különbség mellett meglepően sok hasonlóság jellemzi. Az alaposabb vizsgálat megmutatja mindenekelőtt, hogy a partnerrégiókon belül is jelentős eltérések mutatkoznak a foglalkoztatási helyzet és az elérhető jövedelem tekintetében. Erős hasonlóságokat tapasztalhatunk a hasonló részregiók, pl. a városi központok munkaerő-piacain, amelyeket a jól képzett munkaerő magas aránya, technológia- és tőkeközpontú termelés valamint a szolgáltatási szektor magas foglalkoztatottsági aránya jellemez. Hasonló a helyzet a vidéki régiókban is, amelyekben kevésbé diverzifikált a gazdasági struktúra, és nagyobb a mezőgazdaság területén foglalkoztatottak aránya, viszont jó lehetőségek kínálóknak a turizmus területén.

Hasonló kiindulópont

A CENTROPE régióon belüli munkanélküliségi ráták kevésbé eltérőek, mint az erre vonatkozó országos adatok. Pozsonyban például csaknem teljes a foglalkoztatás, csakúgy, mint Győr-Moson-Sopron megyében. A CENTROPE teljes területére igaz, hogy szakemberhiány van, és hogy a gazdaság ez irányú igényeire való rugalmas reagálás – ami átképzési akciókra is kiterjed – nagy kihívást jelent. A közép- és hosszú távú demográfiai perspektívák (növekvő átlagéletkor és a munkaerő-kínálat várható csökkenése) kis eltérésekkel az összes részregióban hasonlóak.

Kedvező foglalkoztatási helyzet

Szerepe van a kelet-ausztriai és a szomszédos régiókbeli munkabérek közötti viszonylag nagy különbségeknek is. Míg vásárlóerő-paritáson az új tagállamok tartós növekedésének köszönhetően nagymértékben kiegyenlítődték a különbségek, addig váltási árfolyam szerint nézve a Kelet-Ausztriával szomszédos régiókban még mindig az osztrák átlagjövedelem egynegyede alatt vannak a munkabérek.

Jövedelemkülönbségek

A CENTROPE régió határokön átívelő munkaerő-piacának és multilaterális munkaerő-piaci politikájának kifejlesztése tekintetében központi jelentőségű keretfeltételnek számítanak a szabad munkaerő-áramlással és a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos átmeneti időszakok. Míg a három új EU-tagállam egymás között már megnyitotta a munkaerő-piacokat, addig Ausztriában jelenleg még korlátozottan vállalhatnak munkát az EU új polgárai. További keretfeltételként kell figyelembe venni a schengeni térség fejlesztését. 2007/2008-tól várhatóan már nem ellenőrzik a személyi forgalmat a CENTROPE régióban érintett államok között.

Átmeneti időszakok

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

Jelenlegi ismereteink szerint további három évig marad az átmeneti időszak a szabad munkaerő-áramlás tekintetében. Ebben az időszakban mindazonáltal „óvatos”, fokozatos nyitásra kerül sor. Ennek keretében ugyan csak 2009-ben térhetünk át véglegesen a szabad munkaerő-áramlásra a Közép-Európa Régióban, addig azonban folyamatos, bilaterális tárgyalások lehetségesek, illetve terv szinten léteznek a munkaerő-piac fokozatos liberalizálása érdekében (pl. a foglalkoztatási kontingensek növeléséről, határon túl dolgozókról szóló megállapodásokról stb.).

Óvatos nyitás

A munkaerő-piacok területén folytatott együttműködés és a szabad munkaerő-áramlás közös előkészítése mindezen keretfeltételek ismeretében egyszerűen szükségszerű. Számos kihívásnak kell ezzel kapcsolatosan gyorsan megfelelnünk. Sikerült már ugyan egy sor olyan projektet végrehajtanunk, amelyek relevánsak a hosszú távú együttműködés és a határokon átvélő intézmények kiépítése szempontjából, ezek azonban azt is megmutatták, hogy további intenzív egyeztetésre van szükség, és hogy a minden érintett számára hozzáférhető információs adatbázis szintén erősen hiányos.

*A kooperáció
szükségessége*

4.3 CENTROPE „Munkaerőpiac és képzés“ fejlesztési perspektíva

A munkaerő-piaci szereplők közötti kooperációhoz szükség van egy multilaterális koordinációs szintre, valamint a foglalkoztatás-politikailag releváns tevékenységek irányítási eszközeire, többek között egy határokon átvélő „területi foglalkoztatási egyezmény” formájában. A politikai döntéshozók és szakértők közös ismereti és információs adatbázisának létrehozása alapvető szükséglet. A közös nyelv megtalálása érdekében az összes CENTROPE-régió munkaerő-piaci szakértőjének rendelkezésére kell hogy álljanak azok a struktúrák és eszközök, amelyek lehetővé teszik a rendszeres szakmai párbeszédet.

*Közös munkaügyi
struktúrák és információs
adatbázis*

A képzési intézkedések össz-regionális egyeztetése fontos előfeltétele a mobilitás munkavállalók körében való növelésének, a képzési hiányosságok elkerülésének és a szabad munkaerő-áramlás előkészítésének. A jól és az igényeknek megfelelően kiképzett munkaerő-kínálat ráadásul a telephely megválasztásának egyik legfontosabb szempontja és az innováció előfeltétele. Csak így valósítható meg a CENTROPE, mint újonnan bevezetett, újszerű ismereteken alapuló

*Összehangolt képzési
intézkedések a
versenyképes gazdaság
érdekében*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

értékteremtési láncokon alapuló, erős gazdasági térség. Ennek érdekében sokat tehetünk mind a fiatalok pályaválasztási tanácsadása, mind a szakmai továbbképzések területén. A végzettségek kölcsönösen zökkenőmentes elismerése szintén lényeges előfeltétel a régió magasan kvalifikált munkaerő-potenciáljának kihasználása szempontjából.

Fontos szempont a társadalmi összetartás célkitűzésének teljesülése is. Itt elsősorban arról van szó, hogy minden társadalmi csoportnak legyen hozzáférése a munkaerő-piachoz, és hogy megszüntessük bizonyos csoportok, így például az alulképzettek, a fogyatékkal élők és a kisebbségek kirekesztését a kereső tevékenységek köréből, valamint hogy megfelelő munkahelyeket biztosítsuk a szélesebb lakókörnyezetben is. Az együttműködés és a kölcsönös tapasztalatcsere az olyan témák esetében, mint a foglalkoztatási kvóta növelése, a karrier és a család összeegyeztethetősége, a hosszabb keresőképességnek és az idősebbek életminősége fenntartásának társadalmilag elfogadható alakítása, vagy a peremcsoportok kereső tevékenységekbe való integrációja, hozzá fog járulni ahhoz, hogy a CENTROPE egyidejűleg a kölcsönös szolidaritás régiójává is váljon. Hisz tekintettel a schengeni térség bővítésére, a határközeli munkaügyi hivatalok zökkenőmentes együttműködése fontos szempont annak érdekében, hogy úrrá legyünk a szabálytalan foglalkoztatáson és a szociális színvonal ezzel kapcsolatos aláásásán.

A CENTROPE szociális dimenziója

4.4 CENTROPE „Munkaerőpiac és képzés“ tennivalók

- **Munkaerőpiaci monitoring, munkaerőpiac-menedzselés és területi foglalkoztatási egyezmény**

Egy közös megfigyelő és elemző rendszer segítségével megalapozott kijelentéseket tehetünk a munkaerő-piac fejleményeivel kapcsolatban, és felderíthetjük a régió kvalifikációs szükségleteit. Erre építve közös stratégiai és operatív intézkedéseket dolgozhatunk ki egészen az összehangolt aktív munkaerőpiaci politikáig, összehangolt emberi erőforrás-fejlesztésig, valamint a teljes régióra vonatkozó „területi foglalkoztatási egyezmény” is létre jöhet.

- **A helyi közigazgatási együttműködés intenzívebbé tétele**

A munkaerő-piac mindennapos kérdéseinek egyszerűbbé tétele és megoldása érdekében fontos, hogy kistérségi szinten élénkebb tapasztalatcserét hozunk létre a struktúrákat és a munkaerőpiaci folyamatokat illetően. A munkaügyi hivatalok regionális szervei közötti térségi szintű találkozási lehetővé teszik, hogy a szomszédos munkaerő-piacok és azok illetékes szervei megismerhessék egymást, hogy információ-áramlás és know-how-csere jöjhessen létre, valamint hogy közvetlen együttműködés alakulhasson ki.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

- **EURES tanácsadók**
Az EU által kezdeményezett EURES-hálózat keretében tanácsadók nyújtanak megfelelő tájékoztatást munkát keresőknek és munkáltatóknak a határokon átívelő foglalkoztatással kapcsolatosan. Az intenzívebb kölcsönös munkaerő-közvetítés illetve a mobilitási kérdések fokozott egyeztetése mellett az EURES tanácsadók szorosabb együttműködésére van szükség a munkaügyi hivatalok regionális szerveinél.
- **Cross border skills net**
Azonos ágazatokhoz tartozó vállalatok működnek együtt képzési szövetségekbe tömörülve határokon átívelő módon annak érdekében, hogy közösen tervezzenek meg és váltsanak valóra képzési intézkedéseket. Lényeges hozzájárulást nyújtanak a határokon átívelő cluster-programokhoz, és elősegítik a vállalatok közötti együttműködés létrehozását.
- **Az „Automotive Industry” értékelése**
A CENTROPE-hoz tartozó régiókban a munkavállalók jelentős része dolgozik a gépjármű- illetve a beszállítói ágazatban. A magasan képzett illetve új munkaerő iránti igény felmérését követően megfelelő vállalaton belüli és vállalaton kívüli képzési kezdeményezéseket lehet kidolgozni, az igényeknek megfelelően.
- **Határokon átívelő mobilitási központok**
A mobilitási központok olyan vállalatokon felüli létesítmények, amelyek támogatják a munkavállalók szakmai és földrajzi mobilitását. Az új tagállamok ökonómiai és általános ipari és technológiai változásai révén újra és újra felborul az egyensúly a munka iránti kereslet és kínálat között, amire a CENTROPE mobilitási központjai jelenthetik a megoldást.
- **Young skills & new chances**
A fiatalok számára indított, határokon átívelő képzési kezdeményezések nagyban hozzájárulhatnak a strukturális változások okozta problémák leküzdéséhez, például a fiataloknak nyújtott pályaválasztási tanácsadás, a nemek szerinti sztereotípiák eltörlése vagy a pályaválasztási tanácsadás innovatív módszerei révén. Mivel a CENTROPE térségben különböző képzési rendszerek vannak, ezért fontos a fokozottabb tapasztalatcsere annak érdekében, hogy a célkitűzéseket elérjük.
- **JobAllianz a fogyasztékkal élőkért**
A speciális szükségletekkel élő emberek integrációja a társadalomba a CENTROPE egészét érintő kérdés. A vállalatokat a már bevált „best practice” példák segítségével próbáljuk mozgósítani. Szervezeti formaként regionális koordinátorok és egy koordinációs központ hálózatát javasoljuk
- **CENTROPE Gender Center**
A négy országra kiterjedő kooperáció révén továbbfejlesztett szinergia-hatások érvényesítésével fejleszthetjük, cserélhetjük és az egyes régiókon belüli megvalósíthatóságuk tekintetében tesztelhetjük a módszereket, eszközöket és a jól bevált eljárásokat az egyenjogúsítási politika területén. A Gender Centre az Európai Bizottság által létrehozott Gender Institute-tal fog együttműködni.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

- **A kis- és közepes méretű vállalatok nemzetközivé tétele**

A kis- és közepes méretű vállalatoknak támogatást kell nyújtani annak érdekében, hogy nemzetközi – nem csupán határokon átívelő – tevékenységet folytathassanak. Intenzívebbé kell tenni a jelenlegi támogatási kínálatot (pl. vállalatok közötti tapasztalatcsere, a kis- és közepes méretű vállalatok menedzsmentje és munkatársai számára indított speciális továbbképzések kifejlesztése, nyelvtanfolyamok és interkulturális know-how közvetítése stb.)

- **Az NGO-szektor akadémiaja**

A képzési és továbbképzési kezdeményezések fontos előfeltételei a szociálpolitikai és az aktív munkaerő-piaci törekvések megvalósításához szükséges Harmadik Szektor létrehozásának, kibontakoztatásának és professzionális fejlesztésének. „Capacity building“ révén felépíthető az aktív munkaerő-piaci intézkedések megvalósítására szolgáló professzionális struktúra.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

5 Oktatás, tudomány és kutatás

5.1 CENTROPE 2015 – Közös tanulás, közös kutatás

A CENTROPE fontos előrelépéseket tett a közös képzési-, felsőoktatási és kutatási térség létrehozása felé vezető úton. A folyamatosan elmélyített kooperációs kapcsolatok révén kialakult a kutatóintézmények és tanintézmények hálózata, mobilitásuk pedig megnövekedett. Ez az együttműködés azonban csupán egy része a CENTROPE átfogó képzési és tudományos kooperációjának, amely magában foglalja az iskolai képzés, az oktatási menedzsment és a továbbképzés területeit is.

Közös képzési, felsőoktatási és kutatási térség

Ez az intenzív együttműködés az egyetemi hallgatók, kutatók, vállalatok, támogatási eszközök és tőke beáramlásának katalizátorává vált. A regionális partnerség nem csupán további forrásokat vonzott kutatási és fejlesztési célokra, hanem az érintett létesítményeket is még alkalmassabbá tette az európai és nemzetközi szintű fellépésre. A teljes régió kutatási és ismereti bázisát, valamint az egyetemi és vállalati kutatóintézetek nagy innovációs képességét nemzetközi szinten is a CENTROPE emblémájának tekintik.

Vezető pozíció Európában a CENTROPE révén

A CENTROPE által megkönnyített, több ország több egyetemének bevonásával indított szakok negyedmillió egyetemi és főiskolai hallgató számára bővítik és mélyítik el a képzési és továbbképzési lehetőségeket a CENTROPE régió belül. Az így szerzett diplomák nemzetközi jellegük miatt nagy megbecsülésnek örvendenek a munkaerő-piacon, és megfelelnek a Közép-Európa Régió gazdasági rendszerén belüli kvalifikációs követelményeknek. A frissen végzett szakemberek mobilak, megfelelő nyelvi ismeretekkel rendelkeznek, és készek arra, hogy a határokon túl dolgozzanak. A nemzetközi képzési lehetőségek és az interkulturális kvalifikációk a CENTROPE képzési térség további egyedülálló jellegzetessége, amely még vonzóbbá teszi a régiót a nemzetközi képzési versenyben.

Nemzetközi képzési és továbbképzési lehetőségek

A Közép-Európa Régió által lehetővé tett kutatási tevékenységek további hozzájárulást nyújtanak a regionális összekapcsolódáshoz és a CENTROPE innovációs és versenyképességének további javulásához. A négy országot érintő régió az itt dolgozó kutatók számára kölcsönös ismeretekkel szolgál a kutatási területeket és kapacitásokat illetően,

Tudás a CENTROPE-ért, tudás a CENTROPE-től

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

megkönnyíti a partner-keresést, és jobb tájékoztatást nyújt a támogatási eszközökkel kapcsolatosan. A témák szerinti kutatási potenciál összregionális elemzése új szakértői hálózatok kifejlesztését és új, határokon átívelő clusterok kialakulását tette lehetővé.

A CENTROPE közösen kidolgozott képzési-, kutatási és innovációs stratégiája a partnerrégiók helyzetének kölcsönös ismeretén, a jövőbeni lehetőségek minden fél általi azonos megítélésén és a tevékenységek rendszeres egyeztetésén alapszik. Magában foglalja a nemzeti fejlesztési elképzelésekkel szembeni közös fellépést is, illetve regionális szinten az egységes kiállást az európai kutatási térségen belül.

Közös képzési, kutatási és innovációs stratégia

5.2 CENTROPE 2006 – Azonos célok, közös perspektívák

Jelenleg a képzés, a tudomány és a kutatás területén alkalmazott eszközök még igencsak eltérők a CENTROPE-régiókban. Az érintett országok alapvető fejlesztési adatai ennek ellenére közelednek az EU-szinten a felsőoktatási és a kutatási területre vonatkozóan kitűzött célokhoz.

Minden partnerrégióban növekszik a képzés, a tudomány és a kutatás jelentősége

A kihívások és ezáltal az elérni kívánt célok igen hasonlóak: nagyobb teljesítőképességű egyetemi kutatás, innovációs képesség a jövő technológiáiban, vonzó környezet a csúcstechnológiás kutatások számára, magasan kvalifikált munkaerő képzése, háromlépcsős felsőoktatási rendszer bevezetése, az egyes főiskolák autonóm fejlesztése, jobb innovációs transzfer a kutatás és a gazdaság között, a kutatási eredmények piacképessé tétele. Emellett a négy államban a végrehajtott megfelelő reformok után hasonlóan alakul a kutatási és innovációs támogatások intézményi struktúrája, csakúgy, mint a kiemelten támogatott kutatási területek spektruma.

Egyeztetett célkitűzések a felsőoktatásban és a kutatás területén

A CENTROPE-partnerrégiók felismerték, milyen fontos a jövőjük szempontjából a képzés, a tudomány és a kutatás területe. Ezért a teljes CENTROPE régióban jól halad a régiók irányításával a megfelelő stratégiák, eszközök és létesítmények fejlesztése.

A részregiók stratégiai és eszközei

A négy részregió felsőoktatási és kutatási viszonyai számos tekintetben hasonlóságokat mutatnak, amiből újabb specifikus együttműködési lehetőségek adódnak. Bécs és Pozsony például országaik kutatási és

Felsőoktatási és kutatási területek kötelezik el magukat az

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

fejlesztési támogatásainak mintegy felét egyesítve ennek megfelelően nagy, régió túl jelentőségű egyetemi és kutatási létesítményeket hoztak létre. Brünn, mint a második legnagyobb cseh tudományos központ szintén kiemelkedő szerepet tölt be a felsőoktatási- és kutatási rendszerben. Egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a CENTROPE azon kutatási és képzési létesítményei is, amelyek a regionális gazdasági szükségletekre és a konkrét alkalmazási lehetőségekre összpontosítanak (pl. Győrben, Kremsben vagy Eisenstadtban).

együttműködés mellett

A CENTROPE részregiók közötti határokon átvívelő felsőoktatási és kutatási együttműködések száma az elmúlt évtized során folyamatosan nőtt, a kooperáció egyre szélesebb körűvé és mélyre hatóbbá vált. Az együttműködés összképét mindazonáltal még mindig az esetlegesség, az egyéni kezdeményezésektől való függés és az intézményesség hiánya jellemzi.

Működő kooperációk a javítandó keretfeltételek ellenére

5.3 CENTROPE „Oktatás, tudomány és kutatás“ fejlesztési perspektíva

A több ország felsőoktatási intézményei bevonásával indított (a közös diplomaszerezésig tartó) egyetemi oktatás jelentős többletértéket teremt az összes részregió oktatási és továbbképzési kínálatában. A főiskolák számára az oktatási együttműködés a régió túl oktatási piac kölcsönös elérését teszi lehetővé, különösen a jövőbe mutató, szakosodott diplomaszerezés területén. A kooperációt nagy teherbírású hálózat támogatja, amely közelebb hozza egymáshoz az egyetemeket és főiskolákat. Az ilyen jellegű felsőoktatási szövetség inspirálja és koordinálja a közös ajánlatok kifejlesztését, a gazdasági szereplőkkel és más intézményekkel folytatott párbeszéd alapján dolgoz ki megoldásokat az új kvalifikációs szükségletekre, és regionális illetve nemzetközi szinten kínál kutatási telephelyeket és képzési ajánlatokat.

*Hálózatba kapcsolat
képzési szektor –
főiskolai szövetség*

Középtávon lépésről lépésre egy sor fő kompetenciát kell létrehozni a kutatás területén, amelyek régió felül a CENTROPE-hoz kötődnek, és hozzájárulnak a kutatási clusterek kialakulásához. Ezek a részregiók már meglévő innovációs súlypontjait egészítik ki vagy helyezik át. Ezeken a területeken a CENTROPE nemzetközi szinten is elismert kiváló tudományos eredményeiért. Egy ilyen határokon átvívelő kutatási és fejlesztési együttműködés eredményeként a teljes régió nemzetközileg vonzóbbá válik a kutatók, a transznacionális vállalatok és a tőke számára

*Határokon átvívelő
kutatási és innovációs
cluster*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

az érintett technológiai területek vonatkozásában. A tudományos és innovációs eredmények közvetlenül gazdasági növekedésre válthatók a teljes régió tekintetében. A határokon átívelő együttműködések mind horizontálisan, a kutatási létesítmények között, mind vertikálisan, a közérdekű kutatások és a vállalati szféra irányába fejleszteni kell.

A kutatási ágazaton belüli strukturált együttműködés várhatóan új támogatási eszközök megnyerésének is katalizátora lesz a CENTROPE régióban. Mivel a transznacionális dimenzió egyre nagyobb jelentőséggel bír a nemzeti és európai szintű kutatások esetében, illetve előfeltétellé válik a források megszerzéséhez, offenzív módon ki kell használni a CENTROPE keretében rendelkezésre álló szinergia-lehetőségeket. Ellenkező esetben megfelelő finanszírozási eszközök nélkül nem lesz lehetséges a CENTROPE-specifikus kutatási hálózatok és fő tudományos kompetenciák kifejlesztése. Ennyiben a specifikus régió felüli fejlesztési opciók fontos eszközt jelentenek a CENTROPE regionális kutatási térség létrehozása tekintetében.

*Közös támogatási
potenciál megteremtése*

A tudományt, a kutatást és az innovációt már jelenleg is fejlesztési stratégiái legfontosabb elemei között tartja számon az összes partnerrégió. A CENTROPE-nak mint határokon átívelő kutatási térségnek az a célkitűzése, hogy közép- és hosszútávon harmonizálja és közös vezérelv szerint hangolja össze az egyes részregiók koncepcióinak kidolgozását és megvalósítását. Az EU által támogatott elemzési projektek ebben az összefüggésben elősegíthetik a régió fő kutatási kompetenciáinak megállapítását, és megbízható alapot szolgáltathatnak a tervezéshez. A CENTROPE tudományos, kutatási és innovációs tanácsa a továbbiakban célkitűzéseket és stratégiai fejlesztési irányvonalakat dolgozhat ki, értékelheti az elért célokat, és kapcsolattartási funkciót tölthet be más CENTROPE tevékenységi területek felé.

*A kutatási és fejlesztési
stratégiák
harmonizálása*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

5.4 CENTROPE „Oktatás, tudomány és kutatás“ tennivalók

- **Kooperatív főiskolai és kutatási projektek**

Egy úgynevezett CENTROPE főiskolai szövetség kooperatív képzési és kutatási projekteket hívhat életre. Különösen az olyan határokon átvívelő képzési lehetőségek, mint például a közös szakirányok/Joint Studies válnak a jelenleginél egyszerűbben megvalósíthatóvá a saját projektfejlesztési költségvetés segítségével.

- **Információs kapcsolatok**

A régió túl kutatási és fejlesztési kooperációs platform létrehozása a részregiók kutatási létesítményeinek hálózatba kapcsolását, tájékoztatását és támogatását hivatott elősegíteni. A célkitűzések között szerepel továbbá a CENTROPE régió belüli kutatási területek és – kapacitások kölcsönös ismerete, a partneri kapcsolatok megkönnyítése a kutatásban, a tájékoztatás javítása az EU-támogatásokat illetően, valamint a „transzregionális“ kutatási projektekkel kapcsolatos támogatási kérelmek benyújtásának segítése.

- **Nemzetközi fellépés**

A kooperációs platform egyben a CENTROPE felsőoktatási és kutatási együttműködésének nemzetközi kapcsolattartója is, elsősorban az Európai Bizottság és a potenciális nemzetközi partnerek felé. Tevékenységének célja a CENTROPE tudományos központ elismertetése az európai kutatási térséghez való határokon átvívelő hozzájárulásként, valamint a nemzeti és európai szintű lobbizás.

- **A CENTROPE kutatási kompetenciák elemzése**

Az új kutatási és innovációs hálózatok létesítését kezdeményező fejlesztési platform célja mindenekelőtt a témaspecifikus kutatási potenciálok határokon átvívelő elemzése. Ez a cél többek között az EU által támogatott elemzési projektek végrehajtásával, az egyes innovációs központok (és hasonló szervezetek) hálózatba rendezésével valamint az érintett regionális testületek kutatási és innovációs politikájáról folytatott párbeszéd kezdeményezésével érhető el. Ennek eredményeképp új határokon átvívelő kutatási clusterok jöhetnek létre.

- **Kutatási clusterok platformfejlesztése**

Ezt követően innovációs platformok hívhatók életre a közös kompetenciaterületeken. Ezek kutatóintézeteket, regionális területeket/gazdaságfejlesztő ügynökségeket és vállalatokat egyesítenek „hálózati szervezetekké“. Tevékenységük többek között kapcsolatteremtést, kutatási célok megfogalmazását, támogatások megszerzését, innováció-fejlesztést, interdiszciplináris szinergiák kiaknázását, technológia-transzfert, marketinget foglal magában. Itt az alábbi kutatási területek tűnnek alkalmasnak strukturált platformok létrehozására: Orvostudomány/biotechnológia/Life Sciences, információs és kommunikációs technológia, tartós lakás- és környezetvédelmi technológiák, Automotive Industries.

- **Támogatott „Learning régió“**

A CENTROPE kutatási és felsőoktatási kooperáció keretében működő platformok mindegyike ügyel arra, hogy intézkedéseit folyamatosan és strukturáltan egyeztesse a regionális szintű, a humán erőforrás-bázis javítását célzó törekvésekkel; ez a kvalifikáció, a továbbképzés és az

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

iskolai képzés területei határokon átívelő kezdeményezéseinek hálózatba kapcsolása révén valósítandó meg (lásd még: „Munkaerőpiac és kvalifikáció”).

- **A CENTROPE tudományos, kutatási és innovációs tanácsa**

Feladatai közé tartozik többek között a célkitűzések és a stratégiai fejlesztési irányelvek kidolgozása (egészen a közös oktatási, kutatási és innovációs stratégiákig terjedően), az elért célok értékelése, és kapcsolattartói funkció betöltése a többi CENTROPE tevékenységi terület felé. A tanácsot a régión belüli egyetemek, egyetemeken kívüli kutatóintézetek és intenzív kutatási tevékenységet folytató vállalatok vezető személyiségei ill. képviselői alkotják.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

6 Közlekedés, infrastruktúra környezetvédelem és regionális fejlesztések

6.1 CENTROPE 2015 – Vonzó élettér – Európa fontos csomópontja

2015-ben a CENTROPE régió már minden irányból problémamentesen és gyorsan elérhető, és a régió belül is jól kiépített közlekedési hálózat garantálja a gyors haladást. A három új EU-tagállamnak a schengeni térséghez való csatlakozását követően megszűntek a határellenőrzések, ami ugyancsak javította a részrégiók elérhetőségét. Közös közlekedési szövetség teszi lehetővé a helyi érdekű tömegközlekedési eszközök akár határon túli használatát.

Könnyen elérhető térség

Mostanára a részrégiókat egymással és az európai csomópontokkal összekötő kiemelt közlekedési kapcsolatok utolsó hiányosságai is megszűntek. A CENTROPE jelentős mértékben megkönnyítette a magyar, a szlovák és a cseh partnerrégiók közlekedési infrastruktúrája felzárkóztatásának gyors végrehajtását, valamint kiépítettségi fokának gyors kiegyenlítését. Nagy teljesítőképességű vasútvonalak kötik össze a térséget a gyors európai vasúthálózattal, és jól kiépített autópályák vezetnek a régió minden nagyobb városához. Intelligens, a határokon átívelő forgalomvezérlő rendszerek támogatják a folyamatos mobilitás szellemében a meglévő kapacitások lehető legjobb kihasználását, növelik az ipari központok forgalmi áteresztőképességét, valamint hozzájárulnak a forgalom biztonságához is. A térség nemzetközi és regionális repülőterei messzemenően kiépültek, a régió minden részéről könnyen megközelíthetők, és a strukturált együttműködésnek köszönhetően jelentősen élénkítik Közép-Európa forgalmát. A közép-európai térségben a CENTROPE régió lett a transzeurópai közlekedési folyosók (TEN) legfontosabb csomópontja közúton, vasúton, a levegőben és vízben egyaránt.

Első osztályú nemzetközi kapcsolatok

Helyi érdekű közlekedési eszközök sűrű hálózata és a CENTROPE kifejlett közlekedési rendszere biztosítja, hogy a növekvő ingázó-forgalom ne jelentsen plusz megterhelést az egyéni közlekedés miatt. A járatok számának növelése és az összes felhasználói csoport igényeit figyelembe vevő kínálat gondoskodik az összes társadalmi réteg mobilitásáról. A határokon átívelő CENTROPE közlekedési szövetség megkönnyíti az utasok számára a tömegközlekedési eszközök használatát, az egyes részrégiók számára pedig közlekedési kínálatuk megtervezését és kialakítását.

Határokon átívelő közlekedési szövetség

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A CENTROPE az élváros szerepét tölti be az egyre növekvő teherforgalom forrásokat kímélő lebonyolítását illetően. A közutak, vasutak, vízi és légi utak kapcsolódási pontjainál kialakított multimodális regionális logisztikai központok nem csupán az átrakodást gyorsítják meg a régióban működő vállalatok számára, hanem lehetővé teszik a környezetkímélő közlekedési eszközök használatát is. E logisztikai központok CENTROPE-szinten egyeztetett létrehozása és az intelligens forgalomvezérlő rendszerekkel történő összekötése hozzájárul a régió természeti értékeinek és életminőségének védelméhez és megőrzéséhez. Műszaki infrastruktúra tekintetében a CENTROPE emellett nagy teljesítményű, a régión túli hálózatokhoz kapcsolódó „adatsztrádákkal” rendelkezik.

A teherforgalom környezetkímélő és ugyanakkor hatékony lebonyolítása

A részregiók közszolgáltatások tekintetében is együttműködést folytatnak. Egymással egyeztetve dolgozzák ki például a katasztrófavédelmi eljárásokat és intézkedéseket is. A partnerrégiók megfelelő létesítményei állandó kapcsolatban állnak egymással, hogy vész helyzetben közösen cselekedhessenek, és ne legyenek a távoli fővárosok segítségére utalva.

Összehangolt katasztrófavédelem

A térségi tervezés és a regionális fejlesztések kérdése az összes részregió közös ügyévé vált a CENTROPE-on belül. A tervezési alapokat és eljárásokat a Közép-Európa Régió egy regionális fejlesztési platformja keretében úgy harmonizálják és alakítják, hogy az egyes részregiók tájékoztatást kapjanak a többi részregió terveiről és céljairól, hogy ezáltal kihasználhassák az esetleges szinergia-hatásokat a teljes régió tekintetében. A központi létesítményekről és szolgáltatásokról szükségletorientált ill. funkcionális szempontok alapján döntenek, minden érintett fél számára kötelező érvénnyel.

Közös tervezés a közös régióban

A környezeterorientált, nemzetközi szinten is Európa zöld közép pontjának számító, növekvő bioszféra-régió eszményképe a részregiók együttműködésével válik valóra. A klímavédelmi illetve a víz, a talaj és a levegő minőségének megóvását szolgáló intézkedésekről, valamint az erőforrásokat kímélő energiatermelésről határokon átívelően egyeztetnek. E zöld közép pontban a kompakt, helytakarékos települések zöld és szabadon hagyott területek, illetve nemzeti és bioszféra-parkok között helyezkednek el. A tartósság szellemében a lakó-, kereskedelmi-, szolgáltató- és termelő épületeket annyira energiahatékonyan és helytakarékosan kell megtervezni, ahogyan csak lehet. A térség egyik fontos életminőségi tényezőjeként a lakáskínálat elégséges, megfizethető, és ökológiai szempontokból minőségi.

Növekvő bioszféra-régió

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A lakó-, kereskedelmi, szolgáltató, termelő stb. létesítmények valamint a művelés alá vont területek nagyságát az okvetlenül szükséges minimumra korlátozzuk.

6.2 CENTROPE 2006 – A tervezőasztaltól a valóságba

A CENTROPE már ma is a legjobb úton halad a funkcionálisan integrált, lehetőségeit hatékonyan kihasználó és bővítő régió állapota felé. Az összes partnerrégióban rendelkezésre állnak az infrastruktúra teljessé tételére vonatkozó konkrét megvalósítási és ütemtervek, a CENTROPE régión túli egyesítésének alapjaként. A nemzeti szintű infrastruktúra-rendszerek gyorsabb kiépítése és a TEN-hálózatok utolsó hiányosságainak megszüntetése érdekében a partnerek készen állnak a CENTROPE keretében történő, közös cselekvésre. Az átfogó vizsgálatok és a digitális GIS adatok (a CENTROPE MAP projektje általi) rendelkezésre bocsátása révén máris megtörténtek az első lépések a CENTROPE egységes tervezési alapjainak kialakítása felé.

Együttműködési kedv

A régió már felismerte az ingázók tömegeinek különösen a nagy gazdasági központok térségében való hatékony menedzselésének szükségességét. A CENTROPE-partnerek arra törekednek, hogy határokon átívelően is reagáljanak erre az igényre a tömegközlekedés területén, nyújtsanak támogatást, és környezetbarát módon feleljenek meg az ingázók jelentette kihívásnak. Már jelenleg is alkalmaznak "intelligens" közlekedés-menedzselési intézkedéseket (pl. parkoló-menedzsmen, P+R parkoló-létesítmények, közlekedési telematika stb.)

A helyi érdekű személyforgalom jobb kínálata és közös közlekedés-menedzsmen

A CENTROPE partnervárosoknak és –régióknak persze még egy sor kihívással kell megbirkóznuk ezzel kapcsolatban, amelyekkel a következő néhány év során fognak szembesülni. Mindenekelőtt a közlekedési infrastruktúra viseli még a beruházási elmaradások, a tőkehiány és az évtizedes megosztottság jeleit. A határátkelőhelyek száma sem felel meg még egy olyan sűrűn lakott, központi jelentőségű európai térséggel szemben elvárhatónak, amelyet a kölcsönös integrációra való törekvés jellemez. Az elsőrendű közutak hálózatában még jókora hézagok vannak, ami jelentős mértékben rontja egy gazdasági térség minőségét.

Hiányos közlekedési infrastruktúra

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A térség vasúthálózata is alapos modernizálásra szorul, és emellett megszenvedi a régió túli csatlakozások (összekötő pályaudvarok) hiányát, valamint azt is, hogy a repülőterek a távolsági vasútvonalaktól nagy távolságra helyezkednek el. A közlekedés környezetkímélő, multimodális lebonyolítását tovább nehezíti a hiányos logisztikai hálózat. A mindmáig a régiókon átívelő infrastruktúra-tervek középpontjában álló nyugat-keleti közlekedési folyosók mellett az észak-déli közlekedési kapcsolatokat is egyre jobban ki kell építeni. Annak ellenére, hogy nemzeti szinten már felismerték e hiányosságok jelentőségét, és részben már meg is tették a megfelelő lépéseket, a CENTROPE részregiók feladata továbbra is az, hogy tovább süsséssék és ösztönözzék azok végrehajtását. Épp a városok és régiók CENTROPE keretében folytatott együttműködése legitimálhatja a fokozott infrastruktúra-beruházásokat, és a nemzeti és európai szintű közös fellépés révén lehetővé is teheti azokat.

*Korszerűsítési
szükségletek a
vasútnál és a logisztika
területén*

6.3 CENTROPE „Közlekedés, infrastruktúra, környezet és térségfejlesztés“ fejlesztési perspektíva

A CENTROPE-partnerek összehangolt intézkedési csomagokat dolgoznak ki, amelyek a régió belüli megközelíthetőség és elérhetőség javítását szolgálják. A közös intézkedéseket multilaterális konzultációk keretében dolgozzák ki, tekintetbe véve a teljes régió igényeit, problémás pontjait és esélyeit. A prioritások listáján messze az élen áll többek között a határokon átmenő helyi közlekedési kapcsolatok javítása, a közlekedési szövetségek harmonizációja, valamint a kiemelt úthálózat hiányosságainak megszüntetése. A helyi érdekű közlekedéssel kapcsolatos közös tervek kötelező érvényű célokat fogalmaznak meg a közlekedési hálózattal, a tarifákkal és a finanszírozással kapcsolatban. A schengeni térség bővítése miatt rögzíteni kell azt is, hogy milyen új határokon átmenő közúti összeköttetéseket kell létrehozni a jövőben – különösen kisregionális vagy települési szinten.

*Kölcsönös elérhetőség
és belső közlekedési
kapcsolatok*

A CENTROPE keretében egyeztetett és ösztönzött fejlesztési intézkedések biztosítják, hogy a négy államot érintő régió Európa legkönnyebben megközelíthető régióinak egyikévé váljék. Főként a nemzetközi és regionális repülőtérbe (amelyek a tervek szerint a többi közlekedési eszközzel integrált repülőtér-rendszert képeznek majd), a Duna- és Balti-tenger-Adria közlekedési folyosók vasúti infrastruktúrájába eszközölt befektetések, a Duna transzeurópai hajózási útvonalra való

*Nemzetközi
elérhetőség és európai
csomópont-funkció*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

fejlesztése, valamint az autópályák szűk keresztmetszeteinek megszüntetése biztosítják, hogy a régió a közép-európai térség csomópontjává válhasson. Csakúgy, mint a belső közlekedési fejlesztések esetében, a partnerek itt is együttműködnek, és közösen járnak el az intézkedések gyors foganatosítása érdekében minden, a nemzeti kormányok hatáskörébe tartozó kérdésben.

A térségfejlesztés területén a partnerrégióknak és –városoknak komoly kihívásokkal kell szembenézniük a települések területkímélő, hosszú távú növekedése, illetve a környezettudatos közlekedésmenedzsment területén. A település- és regionális fejlesztés fölrendelt koordinációjára nem csak a partnerek között, hanem a részregiókon belül is égető szükség van. A CENTROPE kifejlesztett egy olyan platformot, amelyen kezdeményezhetők, elmélyíthetők és végül kötelező érvénnyel rögzíthetők a tervezést és a településfejlesztést végző hatóságok közötti egyeztetési eljárások. A négy országot érintő régió ezen túlmenően keretet biztosíthat arra is, hogy a kommunális vagy regionális létesítmények egyeztethessenek bizonyos feladatok elvégzését illetően (pl. a katasztrófavédelem területén).

Szoros együttműködés a térségtervezés és a regionális fejlesztések kérdéseiben

A növekedésorientált bioszféra-régió eszményképének megfelelően az összes intézkedés koncepciója és végrehajtása a tartósság és az életminőség javításának szempontjait követi. A régió mindazonáltal különös figyelmet fordít a forgalomvezérlő- és –irányítórendszerekre, a vámrendszerek kompatibilitására, valamint az összregionális logisztikai infrastruktúra kifejlesztésére, amely lényegesen le fogja egyszerűsíteni a környezetbarát, intermodális teherforgalom lebonyolítását. Ez olyan mobilitási menedzsmentet tesz lehetővé, amelynek révén a környezetbarátabb szállítási módok (a vasút és a hajózás) is versenyképesen láthatják el feladatukat.

Hosszú távú mobilitási menedzsment

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

6.4 CENTROPE „Közlekedés, infrastruktúra, környezet és térségfejlesztés” tennivalók

- A térség- és közlekedéstervezés valamint a regionális fejlesztések kooperációs platformja**
A CENTROPE keretében folytatott együttműködés a meglévő tervezési alapok harmonizálásához és koordinálásához, valamint a későbbi tervezési alapok egyeztetéséhez vezet. A kooperáció érinti az olyan kérdéseket is, mint a kitelepülési tendenciák elkerülése, a közös területi menedzsment, vagy a határ közvetlen közelében fekvő települések határokon átvívelő funkcionális hálózatba kapcsolása. Különösen a közlekedés területén alapozzuk majd a tervezési folyamatok felgyorsítását a már meglévő projektek és kezdeményezések keretében zajló tevékenységre.
- Egységes GIS-rendszer megteremtése és az adatok egységesítése**
A tervezés szempontjából releváns (GIS) adatokra vonatkozó kezdeményezés továbbvitele közös adatbank létrejöttéhez vezet majd, amely minden érintett fél számára hozzáférhető. A gazdasági szereplők is szabadon hozzájuthatnak majd az összevethető statisztikai információkhoz.
- Nagy teljesítményű TEN-folyosók: közúti összeköttetések**
A térségen belül egymást keresztező közlekedési folyosók (TEN) majdani hatékonyságához elengedhetetlen egy sor fejlesztés elvégzése. Ez mindenekelőtt a következőket jelenti: teljesen kiépített autópálya Brno és Bécs, illetve Pozsony és Bécs között, a Bécset megkerülő körgyűrű, a Dunától északra a Pozsony-Bécs közötti, valamint a szlovák és a magyar rész régiókat, illetve a CENTROPE közvetlen közelében található ipari központokat (pl. Č. Budějovice) összekötő kiemelt útszakasz megépítését.
- Nagy teljesítményű TEN-folyosók: vasúti összeköttetések**
A vasúti közlekedés területén elsődleges fontosságú az európai „Magistrale” Párizs-Bécs-Győr-Budapest útvonal részeként a Duna-folyosó (újonnan megépítendő St. Pölten - Bécs szakasz, a bécsi repülőtér becsatolása, a Bécs-Pozsony viszonylat javítása, a Bécs - Sopron útszakasz kiépítése) és a Balti-tenger - Adria-folyosó (a teljesítmény növelése mind a Brno - Bécs - Simmering vonalon, mind Trnava-Pozsony-Szombathely-Nagykanizsa, valamint a Bécs-Sopron-Szombathely tengelyen) kiépítése, újabb, a regionális jelentőségen túlmutató fontosságú vasúti csomópontok létrehozása (mint például Bécs Közép-Európa vagy Brno Europoint), valamint a csomópont-funkciók javítása (különösen nemzetközi teherfuvarozási terminálok létrehozása révén).
- Nagy teljesítményű TEN-folyosók: vasúti összeköttetések**
Ösztönözni kell a Duna nagy teljesítményű transzeurópai vízi útvonallá való kiépítését. Ebbe beleértendő a bécsi, pozsonyi és győr-gönyüi kikötő fejlesztése, de szem előtt kell tartanunk a Duna Nemzeti Park szükségleteit is.
- Közös fellépés a régió túl jelentőségű közlekedési projektek érdekében**
A partnerrégiók és –városok különösen a régió túl jelentőségű közlekedési projekteket érintő kérdésekben lépnek fel közösen mind a nemzeti kormányokkal, mind az EU intézményeivel szemben.
- A CENTROPE repülőtereinek összehangolt repülőtér-rendszerré való továbbfejlesztése**
A térség nemzetközi és regionális repülőtereinek összehangolt közös koncepciók alapján történő

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

továbbfejlesztése Közép-Európa egyik légi közlekedési központjává teszi majd a CENTROPE régiót. A tervezett intézkedések köréhez éppúgy hozzátartozik Bécs repülőterének évi 25 millió utas kiszolgálására való felkészítése, mint Pozsony repülőterének a régió második legnagyobb repülőterévé történő kiépítése és a Brno-Tuřany repülőtér fejlesztése. Az integrált repülőtér-rendszer magában foglalja a repülőterek optimális elérhetőségét az összes részregióból, mind közúton, mind vasúton.

- **Új határátkelőhelyek és új határokon átmenő közutak tervezése és létesítése**
Legkésőbb a schengeni térség bővítését követően – mindenekelőtt az alacsonyabb besorolású területeken – település- és kistérség-szinten felmerül majd az igény új határátkelőhelyek létesítésére, illetve a régi határátlépőhelyek közötti összeköttetésének felélesztésére. Ennek során tekintettel kell majd lenni az úthálózatot alkotó utak rangsorolásának irányelveire (a határokon átmenő egyéni gépjárműforgalom egységes megítélése). A megfelelő tervezési és egyeztetési folyamatokat azonnal el kell indítani, hogy 2007/2008-ban sor kerülhessen a gyors megvalósításra.
- **A tömegközlekedés fejlesztése és határokon átívelő összehangolása**
A CENTROPE közlekedési szövetség létrehozása, valamint a helyi érdekű határokon átmenő közlekedés területén fogantatosított intézkedések (menetrendek összehangolása, átszállási idők lerövidítése, a vasúti és autóbusz-járatok kínálatának javítása, valamint a finanszírozási kérdések megoldása) jelentős mértékben javíthatnak a régió helyi érdekű személyforgalmi kínálatának megítélésén. A határokon átmenő ingázó-forgalom gyorsítására irányuló intézkedések összehangolása megkönnyíti majd azok helyzetét, akik számára a CENTROPE napi realitásnak számít.
- **A műszaki infrastruktúra fejlesztése**
A katasztrófavédelem, a biztonság, a környezetvédelem, közlekedés-telematika és az egészségügy területén rendelkezésre álló műszaki infrastruktúrának igen nagy jelentősége van a négy államot érintő régió közös és jövőbe mutató fejlesztése során. A megfelelően koordinált logisztikai- és közlekedésmenedzselő rendszerek (egészen a közös Európai Közlekedésinformációs Központ létrehozásáig) mellett a széles sávú hálózatok és más kommunikációs infrastruktúrák regionális központok közötti kiépítésének támogatása is központi szerepet tölt be.
- **A környezet -és a tájvédelem együttműködő irányítása**
A természeti erőforrások és a tájvédelmi sajátosságok védelmét együttműködve és megfelelően piacositva kell végezni, többek között a természeti szempontból jelentős területek (természetvédelmi területek, bioszféraparkok, világörökségek stb.) irányítása során végzett közös munkával.
- **A környezettudatosság növelése**
A természeti erőforrások értékét tudatosító intézkedések oda vezetnek, hogy a növekvő bioszféra térség terve a régióon belül és kívül is gyökeret ereszt majd.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

7 Kultúra és kulturális turizmus

7.1 CENTROPE 2015 – Élvezet, kultúra és kreativitás

A szomszédos országok széles és izgalmas művészeti, kulturális és szabadidős választéka mostanára a mindennapok részévé lett a Közép-Európa Régió polgárai számára. Magától értetődőnek számítanak a „határ” másik oldalára tett koncert- és múzeumlátogatások, kulináris felfedezőutak. A CENTROPE kulturális útlevél számos kedvezményt, könnyű és áttekinthető hozzáférést kínál a régió klasszikus és aktuális eseményeihez. Az újságokban és a rádió- és televízió-műsorokban rendszeresen szerepelnek és megvitatásra kerülnek a Közép-Európa Régió térségeiből és városaiból származó előadások és kiállítások.

Az élvezetek régiója

A fesztiválok, a múzeumok éjszakai nyitva tartása és időszakos kiállításai az összes régióban megtalálhatóak. Ez a kínálat mutatja be a négy országot érintő régió változatosságát, kulturális örökségét és kortárs művészetét. A CENTROPE ily módon az „ezer különlegesség régiójává” válik. A „CENTROPE útvonal” keretében például több, mint egy tucat, az UNESCO által a világörökség részének nyilvánított helyszín, valamint hagyományokban gazdag kulturális térség tekinthető meg.

Határokon átívelő kulturális kínálat

A régi kapcsolatok újraélesztése arra is ráébresztette a térség lakóit, hogy miként eredményezett a múltban számos úttörő fejlesztést és művészi teljesítményt az ötletek és a tehetségek szabad áramlása a régióon belül, legyen szó építészetről, képzőművészetről vagy zenéről. A CENTROPE javította a keretfeltételeket, amelyek között a művészek meríthetnek a közös kútforrásból, és a korszellemnek megfelelően interpretálhatják és adhatják tovább a kulturális örökséget.

A kulturális örökség, mint a jövő záloga

A művészek élénken érdeklődnek a kreatív lehetőségek iránt, amelyek a hagyományok iránti nyitottságból és a közép-európai térség kortárs alkotótevékenységéből adódnak. A négy országot érintő régió olyan helyé vált, ahol irányzatok születnek, és ahol az ötletek és befolyások találkozásából új és egyedülálló alkotások jönnek létre.

A kreativitás és az innováció régiója

A kreatív légkör ösztönzőleg hat a környezetre is, amelyben a szakosodott vállalatok számos olyan innovatív terméket állítanak elő, amelyek a művészekkel folytatott együttműködés eredményei. Az oktatási

A kultúra, mint gazdasági szempont

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

intézmények, művészek, vállalatok és támogatást nyújtó intézmények határokon átívelő hálózata révén a Közép-Európa Régió trendeket teremt a formatervezés, a zene, a film és a divat területén.

A CENTROPE-ot alkotó régiók és városok tudatában vannak, milyen központi szerepet játszik a művészet, a kultúra és az összes ezekkel összefüggő tevékenység a régió közös öntudatának megteremtésében. Ezért minden erejükkel támogatják a nyelvi ismeretek elterjedését, a művészek mobilitását, szabad mozgásteret biztosítanak a kreativitásnak, és támogatást nyújtanak a határokon átívelően szervezett fesztiválok, kiállítások és hasonló rendezvények számára.

Az együttműködés támogatása a művészet és a kultúra területén

A térségeken átívelő turisztikai kínálatot időközben már a turisztikai ágazat és a turisztikai szövetségek együttműködése alapján tervezik meg, dolgozzák ki, és valósítják meg. Ez az eljárási mód a partnerrégiók potenciáljának közös elemzésén és a meglévő ajánlatok egyesítéséből származó szinergia-hatások kihasználásán alapszik. A kulturális turizmuson túlmenően gazdag a kínálat a CENTROPE márkán belül a wellness, a gyógyvíz-turizmus, a bor- és kulináris turizmus, valamint a szabadidő- és a sportturizmus területén is. Különösen a Fertő-tó és a Thaya-March-Donauauen Nemzeti Park környékén jöttek létre határokon átívelő üdülési és szabadidős helyszínek, amelyeket közös koncepció alapján kínálnak az érdeklődőknek.

Határokon átívelő turisztikai együttműködés

7.2 CENTROPE 2006 – A kultúra, mint a szomszédok felé nyíló ablak

A hosszú idő alatt kialakult kulturális régiót a sokoldalú alkotói tevékenység és a kulturális létesítmények és rendezvények gazdag kínálata jellemzi. A számtalan építészeti emlékmű és múzeum, nemzetközileg elismert nagyszabású rendezvény és fesztivál mellett a térségben változatos és élénk művészeti és kulturális tevékenység zajlik, amelyet a lakosság mint életminőségének fontos elemét kísér figyelemmel.

Gazdag kulturális kínálat, sokoldalú alkotó tevékenység

Már ma is számos olyan határokon átívelő együttműködés figyelhető meg, amelyek különböző szinteken szerveződtek, és amelyek a partneri kapcsolatok és hálózatok sok éves hagyományaira tekintenek vissza. A legtöbb közös projekt középpontjában a zene, a képzőművészet, a film és a kulturális örökség áll. Ennek köszönhetően – részben már jóval az EU-

Kooperációs hajlandóság

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

bővítés előtt – értékes integrációs kezdeményezések jöttek létre a nyelvi, kulturális, politikai és adminisztratív jellegű különbségek dacára.

A kulturális és nyelvi sokszínűségben azonban mind a mai napig nagy ki nem használt potenciál rejlik. Jelenleg is számos területen hiányosak az ismeretek a szomszédos régiók nyelvét, kultúráját és mindennapjait illetően. A sikeres és hosszú távú kultúrpolitika is strukturális nehézségekbe ütközik. Az ilyen jellegű együttműködések nem egy kiemelt jelentőségű stratégia keretében kerül sor, hanem egyedi, pusztán bilaterális esetekről van szó, amelyek csupán átmeneti jellegűek.

Kulturális sokszínűség mint lehetőség

A gazdag kulturális élet megteremtheti a teljes régióra kiterjedő turizmus alapjait, amely jelentős gazdasági és foglalkoztatási ágazattá fejlődhet. A turizmus fejlesztésére irányuló törekvések jelenleg mindazonáltal inkább országos szintűek. A közös rendezvények és ajánlatok, valamint a közvetlen szomszédok kulturális (irodalmi, zenei, építészeti stb.) örökségének bemutatása, a turisztikai infrastruktúra összehangolt fejlesztése, valamint a CENTROPE mint egységes kulturális és szabadidős turisztikai régió megjelenítése még csak a kezdeteknél tart.

Szegényes kínálat az összregionális kulturális turizmus területén

7.3 CENTROPE „Kultúra és kulturális turizmus“ fejlesztési perspektíva

A fejlesztési perspektíva célja egy olyan kulturális térség megteremtése, amely tudatában van attraktív voltának, mind befelé, mind kifelé megfelelő módon kommunikálja gazdag kulturális potenciálját, és széles körben terjesztett tájékoztatói kínálattal rendelkezik. A jelenlegi együttműködésekre építve emellett szélesebb körben kell bemutatni a gazdag kulturális kínálatot. A kulturális kapcsolatok elmélyítése, a kulturális párbeszéd és a kulturális kezdeményezések összekötése különösen alkalmas arra, hogy közelebb hozza egymáshoz a régióban élőket, és hozzájárulhat ahhoz, hogy idővel a CENTROPE régióra vonatkozó közös identitástudat alakuljon ki.

Közös identitás a kulturális kooperáció révén

A kultúra iránt érdeklődőknek jelenleg nem áll rendelkezésére kompakt, az összes részregiót magában foglaló és könnyen hozzáférhető áttekintés a CENTROPE térség kulturális kínálatáról. Maguk az alkotó tevékenységet folytatók sem rendelkeznek átfogó információkkal, pl. a támogatási

A kultúra közvetítésének stratégiája

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

lehetőségekről, a szomszédos régiókban zajló tevékenységről, az együttműködési lehetőségekről stb. A helyzet javulása érdekében a már meglévő információforrásokra építhetünk, majd közös marketingstratégiákat dolgozhatunk ki, hogy vonzóbbá tegyük a régiót a kulturális turizmus számára, és kihasználhatjuk a médiában rejlő lehetőségeket is.

A CENTROPE a lehetőségek kihasználása, a tevékenységek egyesítése és újabb mozgástér megteremtése érdekében támogatja és fejleszti a teljes térség kulturális potenciálját. Ennek keretében éppúgy sor kerülhet a kulturális turizmust élénkítő intézkedésekre, mint a kortárs művészek aktív támogatására. Intenzívebbé kell tenni és meg kell szilárdítani a kultúra közvetítésében és támogatásában részt vevő intézmények együttműködését. Élénkíteni és támogatni kell a művészek és a kulturális létesítmények közötti együttműködést a képző- és ábrázoló művészetek, a zene, az irodalom, a film, az audiovizuális médiumok és a multimédia területén. Ennek során érdemes kihasználni a már meglévő kulturális létesítményekben és kezdeményezésekben rejlő lehetőségeket. A művészet és a kultúra mindemellett nem lebecsülendő tényező a gazdasági térségek megítélésének szempontjából sem. A közös kultúrpolitika egyik súlypontja ezért egyes kreatív gazdasági szektorok láthatóvá tétele, támogatása és határokon átívelő egyesítése lesz.

A kultúra támogatásának és a potenciálok növelésének stratégiája

7.4 CENTROPE „kultúra és kulturális turizmus“ tennivalók

- **A CENTROPE-on belüli kulturális és szabadidős ajánlatok kölcsönös összehangolásának fejlesztési stratégiái és az ezzel kapcsolatos intézkedések**

A turisztikai és szabadidős potenciál pontos elemzése révén közös eljárási mód dolgozható ki a kulturális turizmus kínálatának reklámozása és értékesítése tekintetében. Az első lépésben a régióon belül folytatjuk tevékenységünket, azzal a célkitűzéssel, hogy felkeltsük a CENTROPE régió polgárainak érdeklődését a partnerrégiók, illetve az ott található kulturális élet és -örökség iránt. A régióon túli turisztikai ajánlatok kifejlesztésével bővíthető a korábbi kínálat mind minőségi, mind mennyiségi szempontból. A turisztikai infrastruktúra fejlesztését és a testre szabott közlekedési ajánlatokat kölcsönös egyetértéssel kell megtervezni és megvalósítani.

- **CENTROPE útikalauz**

Egy főként a kulturális örökség területére összpontosító kulturális, szabadidős útikalauz és útikönyv (pl. újságok mellékleteként) összefüggő kulturális térségként és vonzó turisztikai célpontként mutathatja be a négy országot érintő régiót. Később tematikus kiadványok (pl. építészeti útikalauz) is megjelenhetnek, további célcsoportokat szólítva meg.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

- **„CENTROPE-Card“ bevezetése**
Egy a régió teljes területén érvényes belépő kedvezményes belépésre jogosít múzeumokba, kastélyokba és várakba, kolostorokba, nemzeti parkokba és különféle rendezvényekre. Egy mellékelt tájékoztató füzet nyújthat a létesítményekről olyan további információkat, mint például nyitvatartási idők, időszakos kiállítások vagy egyéb rendezvények.
- **„Centrope útvonal“ bevezetése**
Ellentétben a hagyományos körutakkal, amelyek egy konkrét útvonalra vonatkoznak, a CENTROPE útvonal a látóvalók és kulturális nevezetességek valóságos „füzéréként“ kerülne kialakításra, lehetővé téve a régió turistaösvényeken és már ismert látóvalókon túlmenő bemutatását. Segítségével a látogatóknak lehetőségük nyílik arra, hogy tetszésük szerinti nevezetességet keressenek fel a tetszésük szerinti idő alatt.
- **Tematikus utazások a CENTROPE régióban**
„Ismerje meg a CENTROPE régiót“ mottóval „Special Interest“ utak indíthatók, amelyek speciális témakörök és tevékenységek köre épülnek. Ezek lehetnek például építészet, irodalmi vagy filmművészeti helyszínek, elektronika vagy akár kulináris élvezetek. Az utazási kínálat kidolgozása a mindenkori városokban és térségekben működő partnerekkel közösen történik.
- **Kulturális és rendezvény-iránytű**
A kompakt és többnyelvű, az összes partnerrégióra kiterjedő, rendezvényekről, létesítményekről és tevékenységekről szóló tájékoztató könnyen hozzáférhetővé teszi a CENTROPE kulturális kínálatát. A CENTROPE tájékoztató füzetek és weboldalak a legfontosabb adatok (címek, nyitvatartási idők, elérhetőségek stb.) felsorolásával mutatják be a releváns létesítményeket mindenkori ágazaton belül.
- **Információs adatbázis a kulturális szektor részére**
A támogatási lehetőségekről, kulturális vállalkozásokról és szolgáltatásaikról, meglévő vagy a kapcsolatok bővítését szorgalmazó kezdeményezésekről, képzési és oktatási lehetőségekről szóló speciális információs kínálat (tájékoztató füzetek, jegyzékek, internetes fórumok), könnyíti meg a kultúra területén dolgozók és az érdeklődők számára az együttműködést.
- **A CENTROPE Kultúra és szabadidő munkaközössége**
Kulturális létesítményekből, művészekből és helyi döntéshozókból álló munkaközösség, amely több országra kiterjedő információs és koordinációs központként szolgál, és képviseli illetve reklámozza a „Centrope kultúra“ kezdeményezést. Koordinálja a tevékenységeket és a rendezvényeket, közvetít és információt szolgáltat a művészeti irányzatok felé, weboldalakat működtet és tájékoztató anyagokat állít össze a széles nyilvánosság számára. Az eszmecserét elősegíteni hivatott közös „Kulturális napok“, illetve szimpóziumok keretében közigazgatási és politikai döntéshozók találkozhatnak különféle kulturális intézmények szakértőivel és a kulturális irányítás intézményeivel. A kulturális adminisztrációs szervek hálózatba kapcsolása révén könnyebbé válna az egyeztetés a programok megtervezése, illetve a partnerrégiókkal és – városokkal közös tevékenységek megszervezése során.
- **CENTROPE kulturális stratégia: jelenleg is meglévő kooperációk multilaterális továbbfejlesztése**

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A számos– túlnyomórészt bilaterális – határokon átívelő kulturális projekt és kooperáció miatt multilaterális kulturális stratégiáknak elsősorban a már meglévő projektek kibővítésére kell összpontosítani. Érdeemes volna az egy-egy területen folytatott együttműködést kiterjeszteni a CENTROPE más olyan régióira, amelyek az adott területen ugyancsak élénk tevékenységet folytatnak. Ezen felül a különböző területek (pl. városrészek kulturális kezdeményezései) közötti összeköttetést ösztönözni kell, amennyiben azok több társult térségben erősek, de addig még nem emelkedtek a regionális szint fölé.

- **A „CENTROPE Culture“ márkanév bevezetése**
Ez a márkanév a terveknek megfelelően helyi, regionális és nemzeti szintű, közös értékesítési stratégiánk révén reklámozza majd a teljes régiót, azon belül és azon kívül egyaránt. Ennek során fontos a források közös használata, valamint a kultúra, a gazdaság és a turizmus közötti szinergiák megteremtése. Már egyes jelenlegi tevékenységek és rendezvények is integrálhatók a márkanév alatt.
- **A nyelvi ismeretek fejlesztése és közös öntudatot ébresztő intézkedések**
A közös kulturális és történelmi örökségre építő, öntudatébresztő intézkedések a kulturális összetartozás érzésének kialakulását hivatottak elősegíteni a teljes régióban. Ebben az összefüggésben fontos, hogy támogassuk a régió nyelveinek jobb ismeretét célzó képzési és kultúrpolitikai törekvéseket. A specifikus irodalmi örökség, illetve a kortárs anyagok lefordítására és rendelkezésre bocsátására tett kezdeményezés a Közép Európa-Régióról szerzett mélyebb ismereteket támogatja.
- **Kortárs művészet: közös támogatási lehetőségek**
A kortárs művészetet a teljes régióban támogatni kell. Annak érdekében, hogy kiépítsük a már meglévő kapcsolatokat és hogy a jövőre nézve is ösztönözzük a projekt-kezdeményezéseket, közös támogatási lehetőségeket kell létrehozni a partnervárosokkal és –régiókkal.
- **Közös kreatív-ágazati terv kidolgozása**
Az úgynevezett „Creative Industries“ kiemelt támogatása nem csak a régió versenyképességét javítja, hanem hozzájárul a kis- és közepes méretű vállalatok gazdasági felértékelődéséhez is, és emellett kedvező foglalkoztatási hatásokkal jár. A közösen kidolgozott stratégiai terv magában foglalja a képzési programokat, a vállalat alapítás, a kreatív-ágazati szolgáltatás-transzfer, valamint a termékfejlesztés és értékesítés támogatását. Különösen az alábbi ágazatok tűnnek erre megfelelőnek: design, film és zene.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

8 Kommunikáció és kooperáció

8.1 CENTROPE 2015 – Hol is volt itt korábban a határ?

A CENTROPE régióban intenzív határokon átívelő együttműködés folyik az élet minden területén. A nyelvi- és országhatárokat átszelő szomszédi kommunikáció közelebb hozza egymáshoz a közös régióban élőket. Különösen a médiumok határon túli beszámolóit vannak igen jó hatással a Közép-Európa Régió belüli együttműködés alakulására.

Tudunk egymásról

A CENTROPE régió mint eszme és márka rögzülése, valamint lakói körében tapasztalt kedvező fogadtatása nemzetközi szinten is ismertté tette a régiót. A CENTROPE régióban lakók büszkék arra, hogy ebben a változatos, sokszínű régióban élhetnek és dolgozhatnak, mert az elmúlt időszakban átélt számtalan találkozás megtanította őket arra, hogy kíváncsian és tisztelettel tekintsenek mindenkori országhatáraikon túlra, és tanuljanak egymástól. Az emberek, szervezetek és a közsféra illetve a magánszektor vállalatai között létrejött számtalan közös projekt ma már magától értetődik, az együttműködés és a kölcsönös bizalom jelképévé vált.

Pozitív image

Az együttműködés intézményesítése volt az egyik legfontosabb mérföldkő a határokon átívelő kooperációs és kommunikációs folyamatok megkönnyítése szempontjából. A határokon átívelő CENTROPE kooperációs menedzsment a közös feladatok, projektek és hálózatok irányítója és mozgatórugója. A közösen megállapított játékszabályok és az egyszerű, decentralizált szervezeti felépítés optimális eredményeket hoztak.

A régióközi kooperáció hatékony struktúrái

A CENTROPE mind a négy országában saját CENTROPE kooperációs menedzsment működik, amely gondoskodik az országon belüli lebonyolításról és a kooperációs érdekek politikai egyeztetéséről. Az egyes részregiókon belül összehangolt CENTROPE-érdekeket régiókon átívelő partneri összjáték keretében fejlesztik tovább a teljes régióra kiterjedő stratégiákká és intézkedésekké. Fontos előnynek bizonyul, hogy a részregiók mindegyike magára vállalt a teljes régió szempontjából fontos feladatokat is, miáltal nagymértékben nőtt a CENTROPE-pal való azonosulás mértéke, és az összetartást erősítő munkamegosztás alakult ki.

Közületi és magán szereplők bevonása

Europa Region Mitte
Středoevropský region
Stredoeurópsky región
Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A CENTROPE kooperációs menedzsment a teljes régió továbbfejlesztésének tanácsadó és koordináló platformjaként, valamint ösztönző és támogató szolgáltató és irányító szervezetként működik. Oly módon került kialakításra, hogy mind a közületi mind a magánlétesítmények, mind az érdekeltek aktívan és támogatást nyújtva működnek közre. A tevékenység jelentős része a Közép-Európa Régió feladatainak és értékeinek a lakosság és a nemzetközi nyilvánosság felé történő kommunikációjára irányul.

*CENTROPE
létesítmények*

Az érintett országok, régiók vezetői és polgármesterei részvételével megtartott CENTROPE konferencia alkotja a Közép-Európa Régió politikai vezetőtestületét. E konferencia keretében hozzák meg az alapvető határozatokat a kooperatív feladatokkal és tevékenységekkel kapcsolatosan. Emellett meghatározzák a CENTROPE középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és megállapodásokat kötnek az együttműködési kötelezettségeket illetően. Európai szinten a kooperációs menedzsment a CENTROPE „hangjaként” funkcionál, megkönnyítve ezáltal a központi, az EU által támogatott elképzelések megvalósítását. A CENTROPE konferencia munkáját CENTROPE tanácsadó testületek, azaz szakmai tanácsadó, munkaügyi és fejlesztési grémiumok segítik, és titkársági infrastruktúra támogatja szervezési és koordinációs feladatok ellátása révén.

8.2 CENTROPE 2006 –Kézszelhető közelségben a jövő

2006-ban már igen előrehaladott stádiumban van a Közép-Európa Régió jövőjével kapcsolatos közös perspektívák kidolgozása, és létrejött a decentralizált, ugyanakkor régiókat átfogóan megszervezett kooperációs menedzsment alapstruktúrája is. Az azonban, hogy milyen mélyre ható már ma is az együttműködés, és milyen esélyek jönnek létre az aktív összefogás révén, a nagy nyilvánosság számára ma még túl kevésbé közismert. A médiumok is csupán érintőlegesen foglalkoznak ezekkel a sikerekkel. Ezért a CENTROPE projekt keretében számos kezdeményezést indítunk, amelynek célja, hogy kifejező képet közvetítsen a lakosság felé a CENTROPE-ot illetően, és érthetővé tegye a Közép-Európa Régió eszményképét.

*A jövő perspektíváinak
érthetővé tétele*

Politikai döntéshozók, valamint a gazdaság, a tudomány, a kultúra, a társadalom, az oktatás és a környezetvédelem szakértői foglalkoznak behatóan a Közép-Európa Régió fejlesztésének lehetőségeivel. Nyilvánvaló, hogy a rendelkezésre álló potenciál kihasználásához és a

*Kooperáció-
menedzsment:
Szükségszerűség és
kihívás*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

versenyképesség növeléséhez jól szervezett, határokon átívelő együttműködési struktúrára van szükség.

Ezen a téren a négy partnerrégió képviselői még nagy kihívások előtt állnak, mivel jogi kompetenciáik, különböző területeket illetően autonómiáik és adott finanszírozási mozgásterük gyakran igen eltérő. Aggodalomra szolgáltathat okot az is, hogy a részregiókon belüli, már amúgy is igen komplex döntési struktúrákat tovább bonyolíthatják és akadályozhatják az esetleges régiók közötti egyeztetési folyamatok. Nem utolsósorban figyelembe kell venni a fölérendelt nemzetállami kötelezettségeket, amelyek nem mindig hozhatók egyszerűen összhangba a regionális megállapodásokkal vagy célkitűzésekkel. A CENTROPE régió létrejötte ennek ellenére szinte már szükségszerűség a kibővült Európában, és minden érintett számára egyértelműen az összehangolt perspektíva esélyei tűnnek valószínűbbnek.

*Együttműködési
szándék*

8.3 CENTROPE „Kommunikáció és kooperáció“ fejlesztési perspektíva

A kooperáció a kommunikációval kezdődik. Egy határokon átívelő régióban csak kölcsönös eszmecsere és tanulás, folyamatos együttműködés, a különböző személyek és intézmények közötti kapcsolatteremtés, valamint új platformok és hálózatok létrehozása révén alakulhat ki interkulturális és nemzetközi megértés.

*A kooperáció feltétele a
kommunikáció*

A régió hosszú távú haszna ismertségi fokával párhuzamosan növekszik. Ezért a CENTROPE azon dolgozik, hogy teljesen egyedi, összetéveszthetetlen image-et építsen fel a régió számára, értelmi és érzelmi síkon is megkedveltetve azt a lakossággal. Az új, összregionális öntudat előfeltétele annak, hogy a CENTROPE sikeresen léphessen fel, és nemzetközi szinten is befolyásra teheszen szert. A közös identitástudat azonban csak akkor alakulhat ki, ha a lakosság felismeri és aktívan kihasználja a kooperáció nyújtotta esélyeket és előnyöket. A médiumoknak is fontos szerep jut az új regionális identitástudat létrejöttében, amely nem a meglévő összetartozás helyébe lép, hanem átfedi és pozitív értelemben véve kiegészíti azt.

Image és identitástudat

A régiók közötti kommunikáció növelése elengedhetetlen. A regionális szintű együttműködés megfelelő struktúráit az egyes témakörökkel kapcsolatos kooperáció mindenkori állásának megfelelően kell kidolgozni, anélkül, hogy szem elől tévesztenénk a CENTROPE régió vízióját.

*A CENTROPERégió
belüli együttműködés
irányelvei*

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

centrope
CENTRAL EUROPEAN REGION

A CENTROPE számára előirányzott multilaterális kooperációnak a tervek szerint az alábbi öt irányelvet kell követnie:

1. Kooperációra csak azon feladatok és témák esetében kerül sor, amelyeket minden érintett fél közös ügynek és érdekeknek tekint, és amelyek esetében az együttműködés minden érintett szempontjából előnyökkel kecsegtet.

Értékek és érdekek

2. Nem szükséges mindig az összes félnek közösen dolgoznia egy-egy feladat megoldásán, és emellett az együttműködés különböző szintjeit kell megkülönböztetnünk (régió-régió, város-város, régió-város stb.). Azonban az összes bilaterális intézkedésnek illeszkednie kell az átfogó CENTROPE koncepcióba, és az összes partner számára időben átláthatóvá kell tenni azokat.

Funkcionalitás és átláthatóság

3. A kooperációs struktúra oly módon került kialakításra, hogy mind a közületi mind a magánlétesítmények, mind az érdekeltek aktívan és támogatást nyújtva tudjanak közreműködni.

Közületi és magánlétesítmények

4. A CENTROPE nem lép a jelenlegi helyi és regionális létesítmények/testületek helyébe, hanem tanácsadó és koordináló hálózatként szolgálja azok érdekeit (mind politikailag, mind szakmailag) meghatározott feladatokat, valamint az együttműködési pontok továbbfejlesztését illetően.

Tanácsadás és koordinálás

5. A CENTROPE tevékenységének jelentős része a Közép-Európa Régió céljainak, feladatainak és értékeinek a CENTROPE-on belüli nyilvánosság felé, illetve kifelé (európai, nemzetközi szinten) való kommunikálására és a megfelelő marketing-tevékenységre összpontosul.

Kommunikáció és marketing

A CENTROPE projekt első etapjában egyértelműen bebizonyosodott, hogy az egyes részrégiókon belül működőképes munkavégzési struktúrákon alapuló koordinációra van szükség. A mindenkori részrégiókban való decentralizált koordináció a működőképes transzregionális együttműködés előfeltétele. Ezért az a célunk, hogy erős CENTROPE munkavégzési és koordinációs struktúrákat hozunk létre az egyes részrégiókban, amelyek együttesen a hálózati felépítésű, multilaterális CENTROPE kooperációs menedzsment alapját képezik majd.

Hálózatszerű, az egyes részrégiókban működő kooperáció-menedzsment

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info

8.4 CENTROPE „Kommunikáció és kooperáció“ tennivalók

- **A CENTROPE kooperációs menedzsment felépítése a részrégiókban**

A négy részrégió területileg illetékes testületei kidolgozzák és koordinálják mindenkor CENTROPE együttműködési területeiket, mind tartalmi, mind operatív tekintetben. Ez mindenekelőtt a kifelé irányuló kommunikációval, a 2007 és 2013 közötti EU-programperiódussal való összehangolással, az akció- és intézkedési tervekkel, valamint a további intézményi és vállalati partnerek megnyerésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozik.
- **Régiók feletti CENTROPE kooperációs menedzsment**

Az egyes régiókon belüli CENTROPE munkavégzési és koordinációs struktúrákat a régiók felett működő kooperációs menedzsment fogja össze, amely a CENTROPE teljesítményéért és projektjeiért felelősséggel tartozik.
- **Az identitástudat létrehozása**

A lakossággal számos intézkedés keretében ismertetjük meg a CENTROPE-ot, valamint az együttműködés céljait és előnyeit. Ahelyett, hogy megpróbálnánk a régiót „közös nevezőre hozni” hasonlóságok tekintetében, inkább a partnerrégiók különlegességeit hangsúlyozzuk, így próbáljuk ráébreszteni a lakosságot a Közép-Európa Régió sokszínűségére. „Az 1000 különlegesség régiója” mottóval meghirdetett verseny, a híres látnivalókat és a kevésbé ismert „titkos tippeket” összekötő turisztikai és szabadidős „CENTROPE útvonal” kialakítása, gyermekek és fiatalok számára indított kreatív vetélkedők, valamint a művészet, a sport vagy akár a konyhaművészet területén szervezett más tevékenységek nagyban hozzájárulhatnak a Közép-Európa Régióval való azonosulás kialakulásához. A szomszédos országok nyelvének elsajátítására való lehetőségek javulása döntő jelentőséggel bír az új kapcsolatok és hálózatok létrejötte szempontjából.
- **Médiakooperáció**

A partnerrégiókban történt eseményekről szóló tudósítások egyre természetesebbé válnak majd a CENTROPE régióon belüli médiumok számára.
- A kulturális és sporteseményekről szóló tudósítások és beszámolók, valamint a mindennapokat megkönnyítő, pozitív kooperációs tapasztalatok „határok nélküli” találkozások érzését keltik majd, a szó legtágabb értelmében. Ezt a médiumok és kommunikációs szakemberek egyre szorosabb együttműködése (egészen a közös rádió és TV-adók létesítéséig terjedően) és a médiakooperáció keretfeltételeinek különböző platformok létrehozásának és a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre bocsátásának köszönhető javulása teszi lehetővé.
- **A CENTROPE védjegy**

A CENTROPE-nak a régió védjegyévé kell válnia, és erősítenie kell a régió helyzetét a nemzetközi versenyben. A lehető legszélesebb körű használat révén kell növelni e védjegy ismertségi fokát. Az a cél, hogy lehetőleg mindenki felismerje, és a négy országot érintő régióval kösse össze ezt a védjegyet.

Europa Region Mitte

Středoevropský region

Stredoeurópsky región

Közép-Európa Régió

Consortium CENTROPE:
ECO PLUS
Europaforum Wien
Regional Consulting
WIBAG
WWFF

on behalf of:
the Federal Provinces of
Burgenland
Lower Austria
Vienna

Project Office CENTROPE:
Europaforum Wien
Rahlgasse 3/2
A-1060 Vienna
T +43-1-5858510-0
F +43-1-5858510-30
office@centrope.info
www.centrope.info